

NMP-ARC-02-09-RP-UV-0002 DEELRAPPORTAGE OTB/MER ECOLOGIE

PHS Nijmegen en westentree

ProRail

12 MEI 2021

Contactpersoon

HANS HOLLANDER

Arcadis Nederland B.V.
Postbus 1018
5200 BA 's-
Hertogenbosch
Nederland

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Het project	5
1.3	Plangebied	7
1.4	Indicatie van het maximale studiegebied	7
1.5	Te beschouwen situaties	9
1.6	Leeswijzer	9
2	AANPAK	11
2.1	Wettelijk kader	11
2.2	Beoordelingscriteria en beoordelingschaal	11
2.3	Afbakening studiegebied	11
2.4	Wijze van onderzoek	13
3	REFERENTIESITUATIE	14
3.1	Huidige situatie	14
3.1.1	Soortbescherming	14
3.1.2	Gebiedsbescherming Natura 2000	14
3.1.3	Gebiedsbescherming NNN	15
3.2	Autonome ontwikkeling	16
4	EFFECTBESCHRIJVING EN -BEOORDELING	18
4.1	Soortbescherming	18
4.2	Gebiedsbescherming Natura 2000	18
4.3	Gebiedsbescherming NNN	19
4.4	Effectbeoordeling	19
4.5	Effectbeperkende maatregelen	20
5	CONCLUSIES VOOR HET ONTWERP TRACÉBESLUIT	21
5.1	Conclusies	21
5.2	Leemtes in kennis en onzekerheden	22

6 BRONNEN	23
BIJLAGE A. WETTELIJK KADER	24
BIJLAGE B. FOTOIMPRESSIE PLANGEBIED	30
BIJLAGE C. QUICKSCAN SOORTENBESCHERMING	34
C1. Resultaten bureauonderzoek en veldbezoek	34
C2. Effectbeschrijving	41
C3. Effectbeoordeling en toetsing	42
C4. Mitigerende maatregelen	43
C5. Effectbeoordeling inclusief maatregelen	43

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Aanleiding voor het project PHS Nijmegen is het Programma Hoogfrequent Spoorvervoer (PHS, voorkeursbeslissing 4 juni 2010). Het project is gericht op het realiseren van hoogfrequent spoorvervoer op de reizigerscorridor Schiphol – Utrecht – Arnhem. Ook op het emplacement Nijmegen zijn er wijzigingen nodig om het programma te kunnen realiseren.

Het project PHS Nijmegen en westentree bestaat uit de volgende vier met elkaar samenhangende elementen:

1. Aanpassing van het emplacement. Om toekomstige lijnvoeringen vanuit PHS te kunnen faciliteren is het nodig om de sporenlayout van het station en het emplacement Nijmegen te herzien. Het project PHS Nijmegen en westentree voorziet daarbij in snelheidsverhoging voor treinen van en naar Arnhem.
2. Nieuwe locatie voor het opstellen en behandelen van reizigersmaterieel op het goederenemplacement (GE-terrein). Er is in PHS en regionaal een opstelknelpunt vastgesteld, waarvoor de oplossing is voorzien te Nijmegen.
3. Uitbreiding van de perroncapaciteit en transercapaciteit op het station.
4. Nieuwe westelijke stationsentree (wens van de gemeente Nijmegen).

Om deze aanpassingen aan de spoorinfrastructuur in Nijmegen te kunnen realiseren is conform de Tracéwet een Tracébesluit nodig. De aanpassingen van de sporen rond het station en het aangepaste gebruik door de treinen kunnen effecten hebben op de omgeving van het spoor. Ter ondersteuning van de besluitvorming over het Tracébesluit wordt daarom de procedure van de milieueffectrapportage doorlopen (m.e.r.-procedure). Het milieueffectrapport (MER) vormt het resultaat van de m.e.r.-procedure.

In het kader van het MER en het Ontwerp Tracébesluit zijn milieuonderzoeken uitgevoerd. Dit voorliggende onderzoek ecologie is onderdeel daarvan.

1.2 Het project

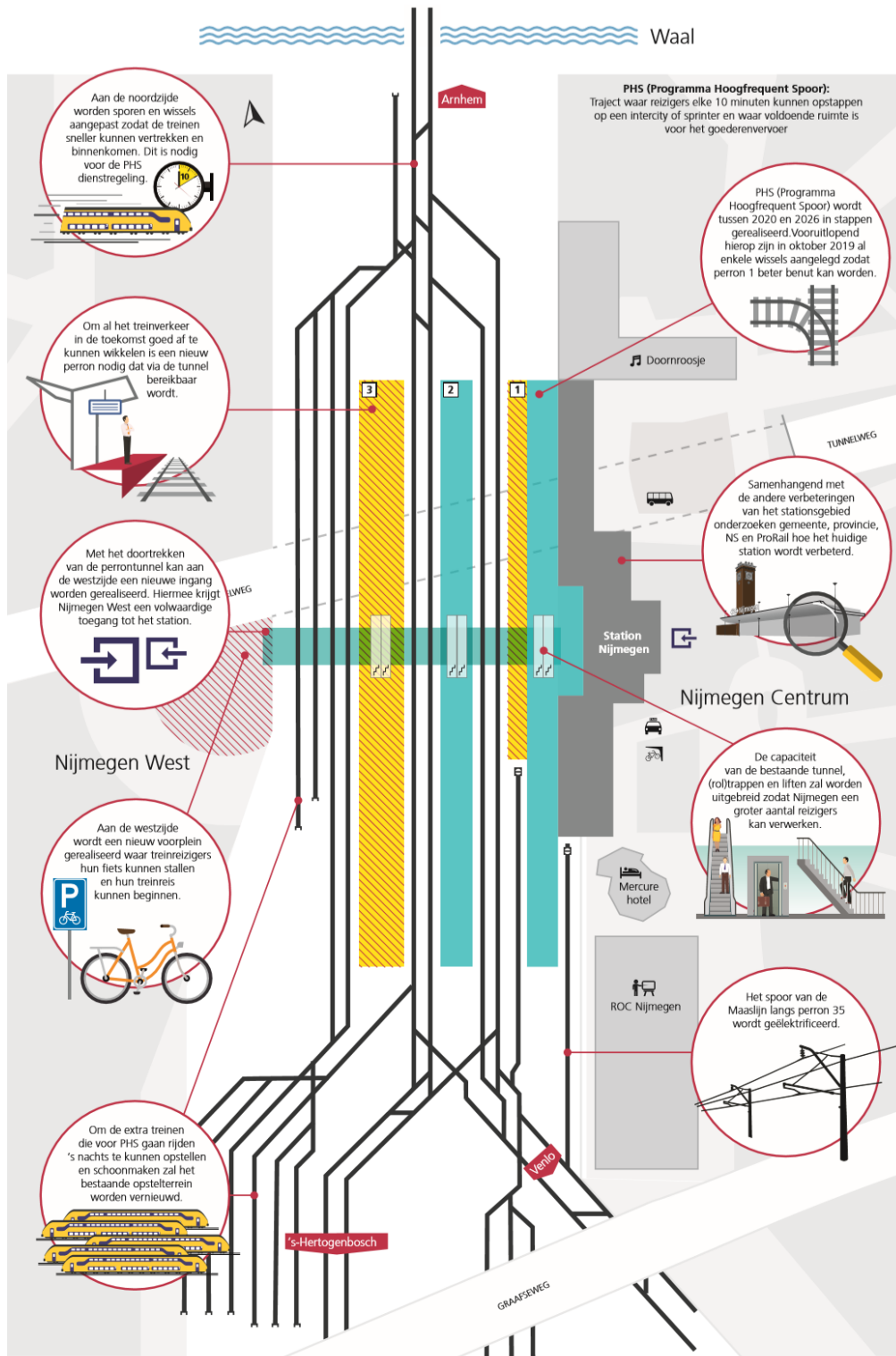
Het project PHS Nijmegen en westentree voorziet in de volgende aanpassingen:

- Verwijderen bestaande sporen en wissels ten behoeve van de nieuwe sporen en de extra opstelcapaciteit; verlengen kopspoor 107 (binnen begrenzing werkterrein westzijde).
- Bouw van twee extra perronsporen en een nieuw eilandperron in station Nijmegen.
- Realiseren van extra opstelcapaciteit en serviceperrons voor 67 bakken reizigersmaterieel op het goederenemplacement (GE) ten zuidwesten van het station, door de aanwezige ruimte beter te benutten (het bestaande gebied dat in gebruik is voor spoor wordt niet vergroot).
- Aanpassen van de sporen en wissels aan de noordzijde van het station zodat de treinen van en naar Arnhem sneller het station in en uit kunnen rijden.
- Vergroten van de capaciteit van de stijgpunten (de trappen en roltrappen waarmee de reizigers vanuit de perrontunnel naar de perrons gaan), waardoor een snellere overstap mogelijk wordt.
- Verlengen van de bestaande perrontunnel om het nieuwe eilandperron te ontsluiten en om een nieuwe westelijke entree van het station te realiseren.
- Tussen de Waalbrug bij Nijmegen en de A15 wordt het spoor niet aangepast, maar zijn er alleen snelheidswijzigingen.

De maatregelen op emplacement Nijmegen hebben geen effecten op de reguliere treinintensiteiten. Vanwege het nieuwe opstel terrein gaan er wel een beperkt aantal langere treinen rijden en gaan er ook dagelijks een beperkt aantal extra lege reizigerstreinen rijden tussen Arnhem en Nijmegen.

De voorgenomen activiteit is schematisch weergegeven in figuur 1.

Wat gaan we doen op station Nijmegen

Figuur 1. Infographic plangebied PHS Nijmegen en westtree

1.3 Plangebied

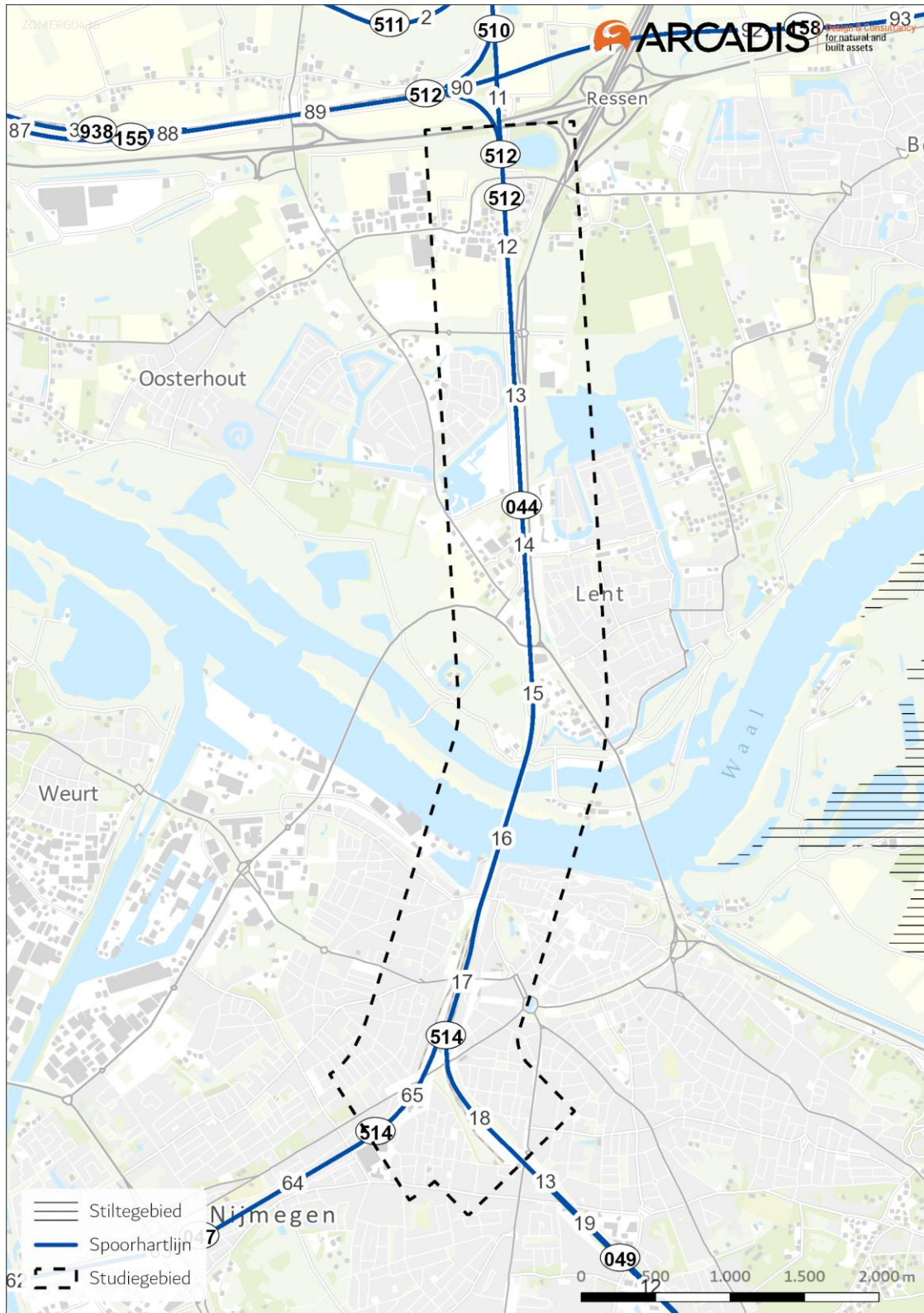
Het plangebied omvat het gebied van de fysieke ingrepen zoals beschreven in paragraaf 1.2, eventueel aangevuld met de gebieden waar (fysieke) mitigerende maatregelen worden getroffen om de milieueffecten te beperken, bijvoorbeeld geluidschermen. Het plangebied bestaat daarmee in ieder geval uit de sporen rond station Nijmegen, het station Nijmegen zelf (perron, reizigerstunnel) en het GE-terrein, zie figuur 2. Dit gebied kan later eventueel nog worden uitgebreid met voor de realisatie benodigde werkterreinen en eventuele (fysieke) mitigerende maatregelen.

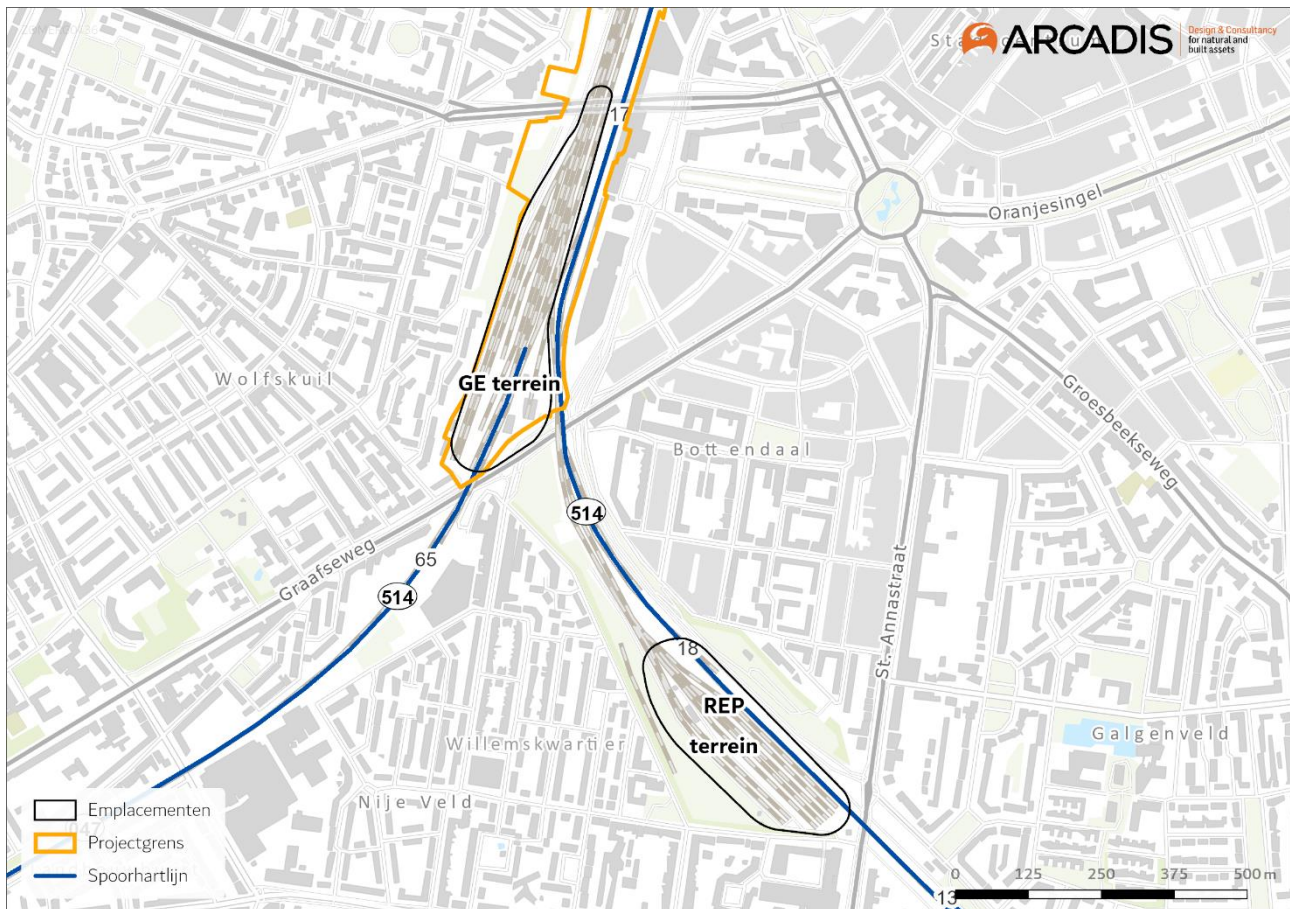
Figuur 2. Plangebied (oranje omkaderd).

1.4 Indicatie van het maximale studiegebied

Het studiegebied is het gebied waarbinnen relevante milieueffecten als gevolg van PHS Nijmegen en westentree kunnen optreden en wordt bepaald door de reikwijdte van de effecten. Deze reikwijdte kan per milieuaspect en per onderdeel van de voorgenomen activiteit verschillen. Zo zullen de effecten van de fysieke maatregelen vooral lokaal zijn, maar zullen de effecten van het gewijzigd gebruik van het spoor verder reiken. De omvang van het studiegebied op basis van gewijzigd gebruik verschilt per relevant milieuaspect en wordt daarbij vooral bepaald door de gewijzigde snelheid van de treinen en het gewijzigde gebruik van de emplacementen. Een indicatie van het maximale studiegebied als gevolg van dit gewijzigde gebruik is in figuur 3 weergegeven. Tussen de Waalbrug bij Nijmegen en de A15 wordt het spoor niet aangepast, maar zijn er snelheidswijzigingen. Het GE- en rangeeremplacement (REP)-terrein zijn beiden onderdeel van het studiegebied (op het GE-terrein wordt het nieuwe opstel­terrein gerealiseerd, op het REP-terrein brengt het project geen aanpassingen aan, tussen beide gebieden kan wel met materieel worden gerangeerd. Ook vormt het GE- en REP-terrein samen één inrichting in de zin van de Wet milieubeheer). Het GE- en REP-terrein zijn afgebeeld op figuur 4.

Figuur 3. Indicatie van het maximale studiegebied.

Figuur 4. GE- en REP-terrein.

1.5 Te beschouwen situaties

Realisatie van het project PHS Nijmegen en westentree is naar huidig inzicht voorzien van 2023 tot en met 2027. Ingebruikname van de nieuwe en aangepaste infrastructuur is voorzien in 2027. Naast het project PHS Nijmegen en westentree zijn ook andere ontwikkelingen en projecten van invloed op de milieusituatie in de toekomst. De milieueffecten die ontstaan als gevolg van het project PHS Nijmegen en westentree worden daarom beschreven ten opzichte van de huidige situatie en ten opzichte van een referentiesituatie. Dat is de situatie die ontstaat zonder dat het project PHS Nijmegen en westentree wordt gerealiseerd, maar met de voorziene autonome ontwikkelingen in het studiegebied. Daarmee worden de volgende drie situaties beschouwd:

- De huidige situatie: het moment waarop de effectonderzoeken ten behoeve van het MER en OTB hebben plaats gevonden, of als onvoldoende informatie over 2019 / 2020 beschikbaar was een zo recent mogelijke situatie.
- De referentiesituatie 2030. Door deze situatie te vergelijken met de huidige situatie wordt een beeld verkregen van de gevolgen van de autonome ontwikkelingen in het studiegebied tot 2030.
- De projectsituatie 2030. In deze situatie is het project PHS Nijmegen en westentree volledig gerealiseerd en in gebruik. Door deze situatie te vergelijken met de referentiesituatie 2030 wordt een beeld verkregen van de permanente effecten van het project.

1.6 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is de aanpak van dit onderzoek ecologie toegelicht waarbij:

- Op basis van het wettelijk kader (bijlage A) en de te verwachten effecten de beoordelingscriteria zijn gedefinieerd en de beoordelingsschaal is toegelicht.
- Op basis van de te verwachten effecten het studiegebied is afgebakend.
- Tot slot de wijze van onderzoek is toegelicht.

Vervolgens zijn in hoofdstukken 3 tot en met 5 per criterium / deelaspect:

- De referentiesituatie beschreven (huidige situatie en autonome ontwikkelingen).
- De effecten van PHS Nijmegen en westentree ten opzichte van de referentiesituatie bepaald.
- De effecten beoordeeld en mogelijke effectbeperkende maatregelen beschreven.

De voor ecologie beoordeelde deelaspecten zijn soortenbescherming, gebiedsbescherming en Natuur Netwerk Nederland. In hoofdstuk 6 zijn de conclusies beschreven, inclusief leemten in kennis en onzekerheden in de effectvoorspelling beschreven met mogelijkheden voor monitoring. Hoofdstuk 7 geeft een overzicht van de geraadpleegde bronnen.

In bijlage A is het wettelijk kader van de Wet natuurbescherming (soortenbescherming en gebiedsbescherming) beschreven, evenals van het Natuur Netwerk Nederland. Bijlage B bevat een foto-impressie van het plangebied.

2 AANPAK

2.1 Wettelijk kader

Het wettelijk kader is weergegeven in tabel 1 en samengevat in bijlage A.

Tabel 1. Wettelijk kader natuurwet- en regelgeving.

Beleid of regelgeving	Inhoud & Relevantie
Wet natuurbescherming	De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) is op 1 januari 2017 in werking getreden. De wet is in de plaats gekomen van de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. Twee aspecten zijn relevant: soortbescherming en gebiedsbescherming.
Provinciale omgevingsvisie	In de Omgevingsvisie heeft de provincie Gelderland (2018) het Natuurnetwerk Nederland (NNN) binnen Gelderland begrensd.

2.2 Beoordelingscriteria en beoordelingschaal

Voor ecologie zijn drie beoordelingscriteria gehanteerd, zo nodig zijn die later in deze rapportage onderverdeeld in sub-criteria:

- Effect op beschermde soorten.
- Effect op beschermde gebieden Natura 2000.
- Effect op beschermde gebieden NNN.

De effecten van de werkzaamheden op de beoordelingscriteria worden weergegeven aan de hand van scores. De scoringsmethodiek is weergegeven in tabel 2.

Tabel 2. Waardering criterium / deelaspect.

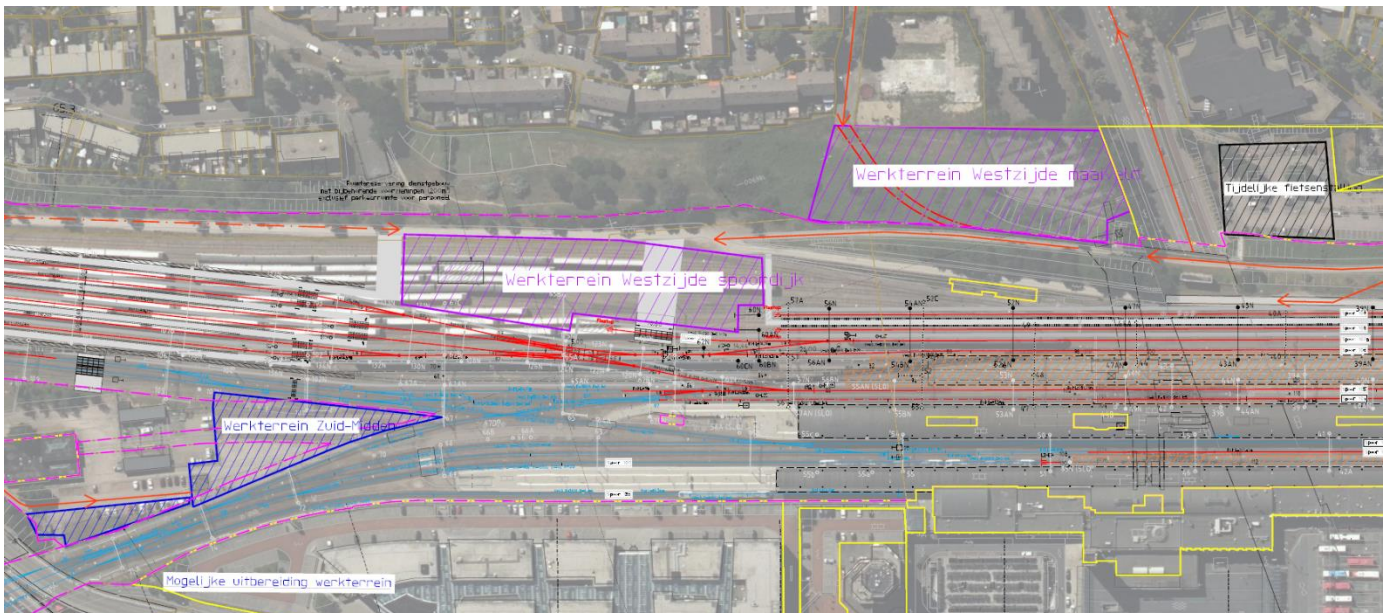
Score	Waardering – plan ten opzichte van de referentiesituatie
++	Zeer positief ten opzichte van de referentiesituatie
+	Positief ten opzichte van de referentiesituatie
0/+	Licht positief ten opzichte van de referentiesituatie
0	Neutraal
0/-	Licht negatief ten opzichte van de referentiesituatie
-	Negatief ten opzichte van de referentiesituatie
--	Zeer negatief ten opzichte van de referentiesituatie

2.3 Afbakening studiegebied

Voor de quickscan soortenbescherming (bijlage C) is het plangebied, het gebied waar de fysieke ingrepen plaatsvinden, gehanteerd als studiegebied zoals weergegeven in figuur 5, onderzocht. In Bijlage B is een foto-impressie van het studiegebied opgenomen. In figuur 6 zijn de werkterreinen weergegeven waarin gewerkt zal worden en waar mogelijk negatieve effecten op soorten plaatsvinden. Figuur 3 geeft het maximale studiegebied voor gebiedsbescherming waarbij ook effecten van stikstof en geluid op kunnen treden.

Figuur 5. Ligging studiegebied (oranje omkaderd).

Figuur 6. Werkterreinen PHS Nijmegen en westentree: zuid-midden, westzijde spoordijk en westzijde maaiveld.

2.4 Wijze van onderzoek

Soortenbescherming

Voor het aspect soortenbescherming is in eerste instantie een quickscan opgesteld (bijlage C). Er is voor deze quickscan een bureauonderzoek en een veldbezoek uitgevoerd. Voor het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van vrij beschikbare informatie, zoals verspreidingsgegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFP) van de afgelopen vijf jaar (01-01-2015 t/m 12-06-2020), verspreidingsatlas.nl, RAVON, SOVON en zoogdiervereniging.nl. Het veldbezoek is uitgevoerd in de ochtend van 27 mei 2020 door Stefan van den Akker, ecooloog bij Arcadis. De omstandigheden waren zonnig, 23°C, windkracht 2 Bft. Het onderzoek bestond uit het uitvoeren van een habitatgeschiktheidsbeoordeling met doorkijk op mogelijke natuurinclusieve maatregelen op basis van de habitatgeschiktheid. Dit is een veldonderzoek waarbij op basis van de fysieke kenmerken van het plangebied een indicatie wordt gegeven van het mogelijk voorkomen van beschermde plant- en diersoorten.

Tijdens het veldbezoek is globaal geïnventariseerd of en welke soorten (mogelijk) in en om het gebied aanwezig zijn. Hierbij is aandacht besteed aan alle relevante soortgroepen en beoordeeld of mogelijke standplaatsen, verblijfplaatsen, voortplantingsplaatsen of leefgebieden binnen of in de directe omgeving van het ingreepgebied (kunnen) worden aangetast bij ontwikkelingen. Aan de hand van de resultaten is een effectbeschrijving en -beoordeling met een toetsing aan de Wnb opgesteld. Om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen zijn mitigerende maatregelen aangegeven en vervolgens is een effectbeoordeling inclusief mitigerende maatregelen gemaakt. De resultaten van de quickscan soortenbescherming zijn in paragraaf 3.1.1 samengevat.

Gebiedsbescherming

In het kader van de gebiedsbescherming (Natura 2000) is separaat een passende beoordeling opgesteld (Nmp-Arc-02-09-RP-UV-0001, Arcadis). De resultaten van de passende beoordeling zijn in paragraaf 3.1.2 samengevat.

NNN

Voor het NNN is een bureaustudie uitgevoerd, waarbij op grond van de ligging van het NNN ten opzichte van het plangebied de effecten zijn beschreven in paragraaf 3.1.3.

3 REFERENTIESITUATIE

3.1 Huidige situatie

3.1.1 Soortbescherming

Op basis van de quickscan soortenbescherming (bijlage C) zijn de volgende beschermde soorten in het plangebied potentieel aanwezig (NB: er heeft geen soortgericht onderzoek plaatsgevonden):

- Planten: wilde averuit, o.a. werkterrein westzijde spoordijk (standplaats).
- Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest: diverse soorten zijn aanwezig in het plangebied, met name in groenstroken (broedgebied, foerageergebied). De werkterreinen worden vooral gebruikt om te foerageren; in het werkterrein westzijde spoordijk zijn mogelijk nesten aanwezig in struiken en bomen.
- Broedvogels met jaarrond beschermd nest: huismus, slechtvalk en sperwer gebruiken het studiegebied mogelijk als foerageergebied; sperwer en slechtvalk mogelijk ook als broedgebied. Huismus, slechtvalk en sperwer gebruiken werkterreinen mogelijk als foerageergebied. Dit betreft echter geen essentieel foerageergebied.
- Algemene grondgebonden zoogdieren: eekhoorns zijn mogelijk aanwezig in de groenstroken, net als op het werkterrein westzijde spoordijk. Overige algemene soorten zijn veldmuis, huisspitsmuis, vos, egel, marterachtigen. Marterachtigen kunnen incidenteel voorkomen binnen het werkterrein westzijde maaiveld, het betreft echter geen leef- of essentieel foerageergebied.
- Vleermuizen: zijn niet uit te sluiten binnen het plangebied. De groenstroken kunnen dienen als vliegroute en foerageergebied. Volgroeide bomen met spleten en holten kunnen dienen als verblijfplek. Vleermuizen gebruiken daarnaast alle werkterreinen mogelijk als foerageergebied, dit betreft echter geen essentieel foerageergebied.

Overige beschermde soorten (reptielen, amfibieën, vissen, ongewervelden) komen niet voor in het plangebied. In bijlage C (quickscan soortenbescherming) zijn verspreidingskaarten opgenomen van de genoemde soorten evenals kaarten van belangrijke aanwezige groenstructuren voor deze soorten.

3.1.2 Gebiedsbescherming Natura 2000

Het plangebied ligt op circa 300 meter van het Natura 2000-gebied Rijntakken (figuur 7). Het Natura 2000-gebied Rijntakken bestaat uit de deelgebieden Gelderse Poort, uiterwaarden Waal, uiterwaarden Neder-Rijn en uiterwaarden IJssel. De landoppervlakte van het Natura 2000-gebied is circa 23.000 ha. Vrijwel het hele gebied is aangewezen als Vogelrichtlijngebied en een deel is ook aangewezen als Habitatrichtlijngebied (beheerplan Rijntakken (Provincie Gelderland, 2018)).

De deelgebieden van de Rijntakken die nabij het plangebied liggen zijn Gelderse Poort (circa 1 km) en uiterwaarden Waal (circa 300 meter). Gelderse Poort en uiterwaarden Waal zijn de meest dynamische delen van de Rijntakken. Het landschap bestaat uit hoog dynamische gebieden in het winterbed van de rivier en laag dynamische moerasachtige strangen en vochtige laagten achter hoge oeverwallen en binnendijks. Het oorspronkelijke agrarische gebruik is grotendeels uit de relatief brede uiterwaarden verdwenen. Hierdoor is weer enige ruimte voor dynamiek, in de vorm van erosie en sedimentatie ontstaan. In het buitendijkse gebied lopen diverse initiatieven om door middel van afgraving meer ruimte voor doorstroming te realiseren. Binnen de uiterwaarden danken diverse soorten en habitats hun bestaan aan een relatief lagere dynamiek. Door een van nature hogere ligging (stroomdalgrasland, hardhoutoibos) of door bijvoorbeeld de aanwezigheid van een (zomer)kade (zachthoutoibos, kamsalamander, rietmoeras).

Figuur 7. Ligging Natura 2000-gebied Rijntakken nabij plangebied (Provincie Gelderland, 2018a).

3.1.3 Gebiedsbescherming NNN

Het plangebied ligt op circa 300 meter van het dichtstbijzijnde begrensde gebieden binnen het Gelders Natuur Netwerk (figuur 8). Dit betreft ten noorden van het plangebied delen van het stadseiland in de Waal. Meer oostelijk zijn ook delen van de Ooijpolder begrensd binnen het NNN en meer westelijk de uiterwaarden van de Waal bij Weurt/Beuningen (Grote grindgat). Er zijn geen ecologische verbindingzones begrensd in de directe omgeving van het plangebied.

Figuur 8. Ligging GNN ten opzichte van het plangebied (Provincie Gelderland, 2018b).

3.2 Autonome ontwikkeling

Rondom het plangebied en aangrenzend aan het plangebied zijn diverse woningbouwprojecten gaande. Deze concentreren zich voornamelijk aan de noordzijde van de Waal, waar een grote woonwijk wordt gerealiseerd. De geplande activiteiten van Woondeal (figuur 9) in de directe omgeving van het stationsgebied hebben mogelijk invloed op beschermde soorten in het studiegebied en zijn dan ook meegenomen in de referentiesituatie. Het betreft tijdelijke invloed door verstoring. De groenstrook blijft behouden, waardoor ook leefgebied, foerageergebied en nestplaatsen van de potentieel voorkomende soorten behouden blijven. Buiten de groenstructuren om is mogelijke invloed op gebouwbewonende soorten zoals de huismus, gierzwaluw, steenmarter en vleermuizen niet uitgesloten bij sloop of renovatiewerkzaamheden van bestaande bebouwing.

Figuur 9. Geplande ontwikkelingen Woondealkaart stationsgebied

Figuur 10. Geplande ontwikkelingen Woondealkaart stationsgebied.

4 EFFECTBESCHRIJVING EN -BEOORDELING

In dit hoofdstuk zijn de effecten van PHS Nijmegen en westentree ten opzichte van de referentiesituatie bepaald. Deze effecten zijn per aspect beschreven in de paragrafen 4.1 t/m 4.3. In paragraaf 4.4 zijn de beschreven effecten nader beoordeeld. In paragraaf 4.5 zijn mogelijke effectbeperkende maatregelen beschreven

4.1 Soortbescherming

De effecten van de uitvoering van het project op de (potentieel) aanwezige soortgroepen zijn als volgt:

Flora	De werkzaamheden leiden mogelijk tot permanent negatieve effecten in de vorm van vernielen of beschadigen van planten en groeiplaatsen binnen het werkterrein westzijde spoordijk, met name wilde averuit. De soort komt ook buiten dit werkterrein voor.
Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest	De werkzaamheden (verwijderen struweel) binnen het werkterrein westzijde maaiveld gedurende het broedseizoen leiden mogelijk tot permanente negatieve effecten. Het gaat hierbij om het doden en/of verwonden van aanwezige individuen, vernielen of beschadigen van nestplaatsen, eieren of legsel van broedvogels. Tijdelijke negatieve effecten binnen dit werkterrein zijn mogelijk in de vorm van verstoring door werkzaamheden.
Broedvogels met jaarrond beschermd nest	De werkzaamheden leiden mogelijk tot tijdelijke negatieve effecten in de vorm van aantasting van foerageergebied van de huismus, sperwer en slechtvalk. Er is echter voldoende alternatief foerageergebied aanwezig in de directe omgeving.
Grondgebonden zoogdieren	De werkzaamheden leiden mogelijk tot permanent negatieve effecten in de vorm van het verwonden en doden van soorten zoals de huisspitsmuis, veldmuis, egel en vos. Deze soorten zijn echter vrijgesteld onder LNV, hiervoor is de zorgplicht van toepassing. Tijdelijk negatieve effecten op alle grondgebonden zoogdieren in de vorm van verstoring door de werkzaamheden.
Eekhoorn	De werkzaamheden (verwijderen struweel) binnen werkterrein westzijde maaiveld leiden mogelijk tot verstoring van de eekhoorn. Het betreft geen essentieel leef- of foerageergebied, voldoende alternatief is aanwezig.
Marterachtigen	De werkzaamheden leiden mogelijk tot tijdelijke negatieve effecten in de vorm van verstoring van foerageergebied. Het betreft geen essentieel leef- of foerageergebied, voldoende alternatief is aanwezig.
Vleermuizen	De werkzaamheden leiden mogelijk tot tijdelijke negatieve effecten in de vorm van verstoring van foerageergebieden door het van het gebruik van kunstverlichting tijdens nachtelijke werkzaamheden. Dit betreft echter geen essentiële foerageergebieden gezien voldoende alternatief foerageergebied aanwezig in de directe omgeving.

Effecten op grond van de in paragraaf 3.2 beschreven autonome ontwikkeling betreffen de hierboven genoemde soorten die tijdelijke effecten ondervinden door verstoring. De groenstrook blijft behouden, waardoor ook leefgebied, foerageergebied en nestplaatsen van de potentieel voorkomende soorten behouden blijven. Buiten de groenstructuren om zijn mogelijke effecten op gebouwde bewonende soorten zoals de huismus, gierzwaluw, steenmarter en vleermuizen niet uitgesloten bij sloop of renovatiewerkzaamheden van bestaande bebouwing, hetgeen echter los van het project PHS Nijmegen en westentree staat.

4.2 Gebiedsbescherming Natura 2000

Bij de werkzaamheden zoals genoemd in paragraaf 1.2 kunnen effecten optreden in de vorm van oppervlakteverlies, versnippering, verstoring (geluid, licht en optische verstoring), trillingen en verontreiniging (stikstofdepositie). Oppervlakteverlies en versnippering zijn daarmee per definitie niet aan de orde.

Mogelijke effecten als gevolg van de werkzaamheden voor PHS zijn:

- Verstoring (geluid, licht en visueel): er worden geen significante effecten verwacht door verstoring op Natura 2000-instandhoudingsdoelstellingen ten gevolge van de werkzaamheden. Het gebied waar potentieel overlap is met de verstoringscontour is al onderhevig aan menselijke verstoring en is geen belangrijke rust-, broed- of slaapplek voor Vogelrichtlijnsoorten.
- Trillingen: Er worden geen effecten verwacht ten gevolge van trillingen tijdens de werkzaamheden op instandhoudingsdoelsoorten van Natura 2000-gebieden.
- Verontreiniging (stikstof):

De werkzaamheden voor PHS Nijmegen en westentree leiden in de aanlegfase tot een tijdelijke depositie van maximaal 0,09 mol/ha/jaar op habitattypen en 0,16 mol/ha/jaar op leefgebieden van Natura 2000-gebied Rijntakken. Voor deze tijdelijke depositie is een nadere passende beoordeling opgesteld om de effecten van de aanlegfase van PHS te beoordelen. De conclusie hieruit is dat de extra tijdelijke depositie geen effect heeft voor de staat van instandhouding van habitattypen. De lage tijdelijke extra depositie op een kleine oppervlakte heeft daarnaast geen effect op de leefgebiedstypen en de Vogel- en Habitatrichtlijnsoorten die daarvan afhankelijk zijn.

- Voor andere Natura 2000-gebieden dan Rijntakken, geldt dat de depositie maximaal 0,01 mol/ha/jaar gedurende 2 jaar bedraagt (Sint Jansberg, Veluwe, De Bruuk, Zeldersche Driessen, Landgoederen Brummen en Maasduinen). Een dergelijke beperkte tijdelijke toename is niet van invloed op de omvang en ruimtelijke verdeling van de depositiedeken als gevolg van de jaarlijkse inzet van al het zich in Nederland bevindende materieel. Het kan daarmee geen negatieve gevolgen hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van stikstofgevoelige habitats van de overige Natura 2000-gebieden.

4.3 Gebiedsbescherming NNN

Bij de werkzaamheden zoals genoemd in paragraaf 1.2 kunnen effecten optreden in de vorm van oppervlakteverlies, versnippering, verstoring (geluid, licht en optische verstoring) en trillingen. Het huidige plangebied alsmede het plangebied voor autonome ontwikkelingen liggen op circa 300 meter van het dichtstbijzijnde GNN (zie figuur 8). Oppervlakteverlies en versnippering zijn daarmee per definitie niet aan de orde. Daarnaast kent het GNN geen externe werking in provincie Gelderland, effecten ten gevolge van verstoring en trillingen zijn dan ook niet aan de orde. Gesteld kan worden dat deze in lijn liggen met de beoordeling zoals in paragraaf 4.2 voor gebiedsbescherming Natura 2000, aangezien deze gebieden elkaar grotendeels overlappen.

4.4 Effectbeoordeling

De hiervoor beschreven aspecten zijn in tabel 3 beoordeeld voor zowel de autonome ontwikkeling als de projectsituatie 2030. Voor het aspect soortbescherming geldt het volgende:

- In de autonome ontwikkeling blijft de groenstrook aan de westzijde van het stationsgebied behouden, waardoor enkel tijdens de werkzaamheden een (tijdelijk) negatief effect optreedt, wat is beoordeeld als licht-negatief. Dit geldt echter niet voor de wilde averuit, omdat de groeiplaatsen door de autonome ontwikkeling niet worden aangetast en van verstoring bij planten geen sprake is (neutraal).
- In de projectsituatie 2030 blijft de groenstrook grotendeels intact bij aanleg werkterrein westzijde maaiveld, echter een deel hiervan verdwijnt als gevolg van de aanleg van het werkterrein west maaiveld. Groeiplaatsen van wilde averuit worden hier permanent aangetast (negatief). Door het gedeeltelijk verdwijnen van de groenstrook is het effect op broedvogels zonder jaarrond beschermd nest als negatief beoordeeld (permanent effect op broedbiotoop). Voor alle overige soorten is alleen sprake van (tijdelijke) verstoring met een (tijdelijk) negatief effect, wat is beoordeeld als licht-negatief.

Zoals aangegeven in paragraaf 4.2 en 4.3 zijn er geen effecten op NNN en Natura 2000.

Tabel 3. Effectbeoordeling autonome ontwikkeling en projectsituatie 2030.

Aspect	Autonome ontwikkeling	Projectsituatie 2030
Soortbescherming		
Flora: wilde averuit	0	-
Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest	0	-
Broedvogels met jaarrond beschermd nest	0	0/-
Grondgebonden zoogdieren	0	0/-
Eekhoorn	0	0/-
Marterachtigen	0	0/-
Vleermuizen	0	0/-

Gebiedsbescherming Natura 2000	0	0
Gebiedsbescherming NNN	0	0

4.5 Effectbeperkende maatregelen

Effectbeperkende maatregelen voor het aspect soortbescherming zijn (zie ook quickscan soortenbescherming):

- Maai en/of snoei voorafgaand aan de werkzaamheden de nog aanwezige vegetatie in het werkgebied kort en houd deze kort totdat de werkzaamheden zijn afgerond. Hierdoor wordt het voor grondgebonden zoogdieren minder aantrekkelijk om te verblijven in deze zone tijdens de werkzaamheden. Houd hierbij wel rekening met het broedseizoen.
- Voer de werkzaamheden rustig uit en op een dusdanige manier dat dieren niet ingesloten raken. Op deze manier zijn dieren in de gelegenheid om te vluchten naar andere leefgebieden.
- De nesten van algemene broedvogels zijn gedurende de broedperiode beschermd. Voer daarom werkzaamheden buiten het broedseizoen uit. Het broedseizoen loopt ongeveer van 15 maart tot 15 juli, maar kan afhankelijk van het weer en andere factoren verschuiven.
- Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen te werken, dienen geschikte broedlocaties voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt te worden gemaakt en gehouden. Verwijder begroeiing om het aantal geschikte broedlocaties te minimaliseren.
- Indien werkzaamheden starten binnen het broedseizoen, dient door een deskundig ecooloog onderzocht te worden of broedende vogels ter plaatse aanwezig zijn.
- Ten behoeve van de wilde averuit is een ontheffing Wet natuurbescherming vereist. Mitigerende maatregelen dienen te worden vastgelegd in het hiervoor op te stellen activiteitenplan.

Effectbeperkende maatregelen in het kader van gebiedsbescherming Natura 2000 zijn vanwege het ontbreken van effecten niet aan de orde.

5 CONCLUSIES VOOR HET ONTWERP TRACÉBESLUIT

5.1 Conclusies

Per aspect kan het volgende worden geconcludeerd:

- Soortenbescherming:
 - Als gevolg van het voornemen is mogelijk sprake van negatieve effecten op beschermde soorten in het kader van de soortbescherming van de Wet natuurbescherming (Wnb), met mogelijk overtreding van verbodsbepalingen tot gevolg. Door toepassen van mitigerende maatregelen en rekening te houden met de zorgplicht kunnen negatieve gevolgen voor beschermde soorten voorkomen of beperkt worden, met enkel de wilde averuit als uitzondering. Het toepassen van deze maatregelen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden is niet vrijblijvend.
 - De beschermde wilde averuit is aanwezig in het plangebied. Voor deze soort is het nemen van mitigerende maatregelen mogelijk onvoldoende effectief om negatieve effecten op deze soort te voorkomen. Er dient een ontheffing Wnb soortenbescherming aangevraagd te worden voordat met de werkzaamheden gestart kan worden. Voor de onderbouwing van deze aanvraag dient een activiteitenplan te worden opgesteld.
 - De effecten van de autonome ontwikkeling worden neutraal-negatief beoordeeld (tijdelijk effect), behalve voor de wilde averuit (neutraal). De effecten van PHS Nijmegen en westentree (projectsituatie 2030) worden als neutraal-negatief beoordeeld (tijdelijk effect), behalve voor broedvogels zonder jaarrond beschermd nest (negatief) als gevolg van het gedeeltelijk verdwijnen van de groenstrook door aanleg van werkterrein west maaiveld / verlengen kopspoor 107.
- Gebiedsbescherming Natura 2000:
 - Mogelijke effecten van PHS Nijmegen en westentree op Natura 2000-gebieden in de omgeving (Rijntakken, Veluwe, Sint Jansberg, De Bruuk, Zeldersche Driessen, Landgoederen Brummen en Maasduinen) zijn verstoring (geluid, licht en visueel), trillingen en verontreiniging (verzuring en vermisting). Overige mogelijke effecten op basis van de effectenindicator van LNV (oppervlakteverlies, versnippering, verdroging en verandering in populatiedynamiek zijn niet aan de orde.
 - Verstoring: er worden geen significante effecten verwacht door verstoring op Natura 2000-instandhoudings-doelstellingen ten gevolge van de werkzaamheden. Het gebied waar potentieel overlap is met de verstoringcontour is al onderhevig aan menselijke verstoring en is geen belangrijke rust-, broed- of slaapplek voor Vogelrichtlijnsoorten.
 - Trillingen: Er worden geen effecten verwacht ten gevolge van trillingen tijdens de werkzaamheden op instandhoudingsdoelsoorten van Natura 2000-gebieden.
 - Verontreiniging:
 - Natura 2000-gebied Rijntakken: de werkzaamheden voor PHS Nijmegen en westentree leiden in de aanlegfase tot een tijdelijke depositie van maximaal 0,09 mol/ha/jaar op habitattypen en 0,16 mol/ha/jaar op leefgebieden van Natura 2000-gebied Rijntakken. Voor deze tijdelijke depositie is een nadere passende beoordeling opgesteld om de effecten van de aanlegfase van PHS nader te beoordelen. De conclusie hieruit is dat de extra tijdelijke depositie geen effect heeft voor de staat van instandhouding van habitattypen. De lage tijdelijke extra depositie op een kleine oppervlakte heeft daarnaast geen effect op de leefgebieden en de Vogel- en Habitatrictlijnsoorten die daarvan afhankelijk zijn.
 - Overige Natura 2000-gebieden: voor de aanlegfase van onderhavig project zijn negatieve gevolgen op de instandhoudingsdoelstellingen van stikstofgevoelige habitats op voorhand uitgesloten.
- Gebiedsbescherming NNN: er zijn geen effecten op in het kader van het NNN begrensde gebieden.

5.2 Leemtes in kennis en onzekerheden

De volgende leemtes in kennis en onzekerheden zijn per aspect aan de orde:

- Soortenbescherming: voor de beschermde wilde averuit dient een ontheffing Wnb soortenbescherming aangevraagd te worden voordat met de werkzaamheden gestart kan worden. Ter onderbouwing van de aanvraag dient aanvullend een activiteitenplan te worden opgesteld. Mogelijk verbindt het bevoegd gezag aanvullende voorschriften aan een verleende ontheffing.

6 BRONNEN

- Arcadis, 2021. NMP-ARC-02-09-RP-UV-0001- Passende beoordeling PHS Nijmegen en westentree.
- Broekmeyer, M., Schouwenberg, E., van der Veen, M., Prins, D., & Vos, C. (2005). Effectenindicator Natura 2000-gebieden. Wageningen: Alterra.
- EKOZA, 2020. Nader onderzoek planten BBV D-003095B Arnhem-Nijmegen.
- NDFF, Nationale Databank Flora en Fauna. Waargenomen soorten opgehaald van: <https://www.ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/>
- Provincie Gelderland. (2018a). Beheerplan Natura 2000 Rijntakken (038).
- Provincie Gelderland. (2018b). Geconsolideerde Omgevingsverordening december 2018.
- RAVON. Verspreidingsgegevens van soorten opgehaald van <http://ravon.nl>
- SOVON. Verspreidingsgegevens van soorten opgehaald van <http://sovon.nl>
- Verspreidingsatlas. Verspreidingsgegevens van soorten opgehaald van <https://www.verspreidingsatlas.nl>
- Vogelwerkgroep Nijmegen. (2020). Lentse Waard en Waalstrang. Opgehaald van <http://vogelwerkgroepnijmegen.nl/gebieden/noordzijde-waal/lentse-waard/>
- Zoogdiervereniging. Verspreidingsgegevens van soorten opgehaald van <http://www.zoogdiervereniging.nl>

BIJLAGE A. WETTELIJK KADER

Wettelijk kader Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (verder Wnb) is op 1 januari 2017 in werking getreden. De wet is in de plaats gekomen van de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. De wet is ingedeeld in hoofdstukken en kent een algemeen deel (hoofdstuk 1) en delen over Natura 2000-gebieden (hoofdstuk 2), soorten (hoofdstuk 3), houtopstanden, hout en houtproducten (hoofdstuk 4), vrijstellingen, beschikkingen en verplichtingen (hoofdstuk 5), financiële bepalingen (hoofdstuk 6), handhaving (hoofdstuk 7), overige bepalingen (hoofdstuk 8), een beschrijving van het overgangsrecht (hoofdstuk 9) en tot slot een beschrijving van de wijziging van overige wetten (hoofdstuk 10). Hierna is een samenvattende beschrijving van de relevante delen van de Wnb gegeven.

Soortbescherming

Algemene bepalingen

De Wnb kent een algemene zorgplicht. Deze houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen om schade aan soorten te voorkomen, ook voor soorten die niet beschermd zijn (**art 1.11, lid 1**). Dit houdt in ieder geval in dat handelen of nalaten van handelen dat schadelijk kan zijn zo veel mogelijk achterwege gelaten dient te worden (**art 1.11, lid 2**). Deze algemene zorgplicht geldt altijd en overal, met slechts als uitzondering handelingen die op grond van de Visserijwet worden uitgevoerd (**art 1.11, lid 3**).

Categorieën

De wet maakt onderscheid in drie categorieën van beschermde soorten, namelijk:

- Soorten Vogelrichtlijn (Wnb paragraaf 3.1)
- Soorten Habitatrichtlijn (Wnb paragraaf 3.2)
- Andere soorten (Wnb paragraaf 3.3)

Soorten Vogelrichtlijn

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn zijn in Nederland beschermd. De soorten van artikel 1 van Vogelrichtlijn zijn alle vogelsoorten die op het Europese grondgebied van de lidstaten van de EU voorkomen. Het deel daarvan dat van nature in Nederland voorkomt, is dus beschermd (**art. 3.1 lid 1**).

Soorten Habitatrichtlijn

In deze categorie vallen alle in het wild levende dieren zoals genoemd in:

- a. bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn,
 - b. bijlage II bij het Verdrag van Bern of;
 - c. bijlage I bij het Verdrag van Bonn; (**art. 3.5 lid 1**)
- en (in hun natuurlijke verspreidingsgebied) planten van soorten, genoemd in:
- d. bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of;
 - e. bijlage I bij het Verdrag van Bern; (**art. 3.5, lid 5**)

Het gaat hierbij dus om meer dan alleen de soorten van de Habitatrichtlijn (namelijk ook soorten van de conventies van Bern en Bonn). Omdat echter in de Wnb paragraaf 3.2 “soorten Habitatrichtlijn” als titel heeft, wordt dit ook hier zo gebruikt om deze groep van beschermde soorten aan te duiden.

Andere soorten

Naast de soorten waarvan de bescherming op Europees niveau verplicht is gesteld, is er ook een aantal soorten op nationaal niveau beschermd. Dit is dus een “nationale kop” op de Europese bescherming. Het gaat hierbij om soorten die zeer zeldzaam en/of bedreigd zijn, en waarvan het duurzaam voortbestaan niet is verzekerd als geen beschermingsmaatregelen worden getroffen. De soorten waar het om gaat zijn opgenomen op de bijlage bij de wet (**art. 3.10, lid 1 onder a en c**).

Verbodsbepalingen

Ten aanzien van soorten van de Vogelrichtlijn verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen (**art. 3.1 lid 1**), het opzettelijk vernielen van nesten, rustplaatsen en eieren (**art. 3.1 lid 2**), het rapen of onder zich hebben van eieren (**art. 3.1 lid 3**) en het opzettelijk storen van vogels (**art. 3.1 lid 4**). Het verbod tot opzettelijk storen geldt niet in het geval de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort (**art. 3.1 lid 5**).

Ten aanzien van de soorten van de Habitatrichtlijn beschermde diersoorten verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen (**art 3.5 lid 1**), het opzettelijk verstoren (**art 3.5 lid 2**), het opzettelijk vernielen of rapen van eieren (**art 3.5 lid 3**) en het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (**art 3.5 lid 4**). Ten aanzien van de Europees beschermde plantensoorten verbiedt de wet het opzettelijk te plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen en vernielen (**art 3.5 lid 5**).

Ten aanzien van de andere beschermde diersoorten geldt slechts een verbod tot het opzettelijk doden of vangen (**art 3.10 lid 1 onder a**) en het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (**art 3.10 lid 1 onder b**). Ten aanzien van de andere beschermde plantensoorten geldt een verbod tot opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen (**art 3.10 lid 1 onder c**).

Gedragcodes, vrijstellingen en ontheffingen

Gedragcode

De in het voorgaande beschreven verbodsbepalingen zijn niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd volgens een door de minister van LNV vastgestelde gedragcode (**art. 3.31 lid 1**). Het moet dan gaan om handelingen die plaatsvinden in het kader van:

- een bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw;
- een bestendig gebruik;
- ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Vrijstelling

Provinciale staten en de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) kunnen vrijstelling verlenen van de verbodsbepalingen (**art 3.3 lid 2-4; 3.8 lid 2-5, 3.10 lid 2**). Voor zover het gaat om de hiervoor beschreven verbodsbepalingen, kan in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting een ontheffing worden verleend van de verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 en 3.10, dus ten aanzien van alle beschermde soorten. Een vrijstelling mag alleen worden verleend wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan. Deze zijn gelijk aan de voorwaarden waaronder een ontheffing verleend kan worden (zie hier onder). Voor welke soorten een vrijstelling geldt, verschilt per bevoegd gezag (ministerie van LNV en de afzonderlijke provincies). Voor dit project is het bevoegd gezag voor natuur het Ministerie van LNV. Dit betekent dat met de vrijstellingsregels van het Ministerie van LNV gewerkt moet worden en dat een eventuele ontheffingsaanvraag ingediend moet worden bij de Rijksdienst Voor Ondernemend Nederland (RVO)¹. De onderstaande lijst met vrijgestelde soorten van het ministerie is alleen van toepassing op handelingen waarvoor de minister van LNV het gevraagd gezag is. Voor handelingen waarvoor gedeputeerde staten het bevoegd gezag zijn, geldt de vrijstellingslijst van de betreffende provincie.

Tabel 4. Vrijgestelde soorten voor het Ministerie van LNV.

Zoogdieren	Amfibieën
Aardmuis	Bastaardkikker
Bosmuis	Bruine kikker
Bunzing	Gewone pad
Dwergmuis	Kleine watersalamander
Dwergspitsmuis	Meerkikker
Egel	
Gewone bosspitsmuis	
Haas	
Hermelijn	
Huisspitsmuis	
Konijn	
Ondergrondse woelmuis	
Ree	
Rosse woelmuis	
Tweekleurige bosspitsmuis	
Veldmuis	
Vos	
Wezel	
Molmuis	

¹ <https://www.rvo.nl/onderwerpen/agrarisch-ondernemen/beschermde-planten-dieren-en-natuur/wet-natuurbescherming/taken-en-rolverdeling-bevoegdheden>

Ontheffing

Voor soorten waarvoor geen vrijstelling geldt, moet wanneer niet volgens een gedragscode wordt gewerkt een ontheffing worden aangevraagd wanneer er een handeling wordt uitgevoerd waardoor een verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 of 3.10 van de Wnb wordt overtreden (art 3.3 lid 1,3; 3.8 lid 1,3, 3.10 lid 2). Of deze ontheffing kan worden verleend, hangt af of voldaan wordt aan de voorwaarden. De voorwaarden waaraan moet worden voldaan, verschillen per categorie.

De eerste eis die wordt gesteld, is dat er geen andere bevredigende oplossing mag zijn. Dat betekent -ook in combinatie met de in artikel 1.11 beschreven zorgplicht- dat wanneer een overtreding redelijkerwijs te voorkomen is, en ontheffing niet mogelijk is. De werkzaamheden moeten dan op zodanige wijze worden uitgevoerd dat er geen overtreding van de wet plaatsvindt. Te denken valt aan het kappen van bomen buiten het broedseizoen, of het afzetten van en het wegvangen van soorten in het werkgebied. Verder kan een ontheffing alleen worden verleend wanneer is aangetoond dat er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort. Daarnaast gelden er per categorie verschillende aanvullende voorwaarden.

Voor **soorten van de Vogelrichtlijn** kan alleen een ontheffing worden verleend in het geval van: (art 3.3 lid 4):

1. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
2. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
3. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
4. ter bescherming van flora of fauna;
5. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
6. om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.

Voor **soorten van de Habitatrichtlijn** kan alleen een ontheffing worden verleend in het geval van: (art 3.8 lid 5):

1. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
2. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
3. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
4. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
5. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Voor de **andere beschermde soorten**, gelden de voorwaarden die gelden voor de overige Europees beschermde soorten aangevuld met: (art 3.10 lid 2):

1. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
2. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes of begraafplaatsen;
3. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
4. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
5. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
6. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
7. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of in het algemeen belang.

Gebiedsbescherming

Algemene bepalingen

De Wnb schrijft een nationale en provinciale natuurvisie voor. De nationale natuurvisie bevat de hoofdlijnen van het rijksbeleid op het gebied van natuur en natuurbescherming (art 1.5). De provinciale natuurvisies beschrijven het provinciale beleid op dit gebied (art 1.7).

De Wnb kent een algemene zorgplicht. Deze houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht neemt voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en soorten, ook voor soorten die niet beschermd zijn (art 1.11, lid 1). Dit houdt in ieder geval in dat handelen of nalaten van handelen dat schadelijk kan zijn zo veel mogelijk achterwege gelaten dient te worden (art 1.11, lid 2). Deze algemene zorgplicht geldt altijd en overal, met slechts als uitzondering handelingen die op grond van de Visserijwet worden uitgevoerd (art 1.11, lid 3).

In het eerste hoofdstuk van de wet wordt ook ingegaan op de beschermingsmaatregelen waarvoor gedeputeerde staten van de provincies zorg moeten dragen (art 1.12, lid 1). Het gaat daarbij om:

- De biotopen en leefgebieden van alle in Nederland voorkomende soorten vogels.
- Behoud en herstel van soorten, habitats en habitats van soorten van bijlage I, II, IV en V van de Habitatrichtlijn.
- Behoud en herstel van soorten die opgenomen zijn op de bij de nationale natuurvisie horende rode lijst.

Beschermde gebieden

De Wet Natuurbescherming (Wnb) maakt het mogelijk gebieden aan te wijzen als beschermde natuurgebieden. De Wnb noemt daarbij verschillende soorten gebieden.

- Het Natuurnetwerk Nederland (NNN): het samenhangende ecologische netwerk waarvoor de provincies (gedeputeerde staten) zorgdragen voor de totstandkoming en instandhouding (art 1.12, lid 2).
- “Bijzondere provinciale natuurgebieden” en “Bijzondere provinciale landschappen” zijn gebieden buiten het NNN aangewezen door gedeputeerde staten vanwege bijzondere natuurwaarden of landschappelijke en cultuurhistorische waarden (art 1.12, lid 3).
- Natura 2000-gebieden zijn de gebieden die zijn aangewezen ter uitvoering van de verplichtingen die voortvloeien uit de Vogel- en Habitatrichtlijn (art. 2.1, lid 1).
- “Bijzondere nationale natuurgebieden” zijn door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit aangewezen buiten bestaande Natura 2000-gebieden (art. 2.11, lid 1).

De Wnb kent alleen voor de Natura 2000-gebieden een toetsingskader. De bescherming van het NNN verloopt via het planologische spoor. Ten aanzien van de bescherming van bijzondere nationale en provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen is in de Wnb geen regeling opgenomen. Provincies kunnen -wanneer zij een dergelijk gebied aan zouden wijzen- daarvoor zelf een regeling opstellen.

Regels ten aanzien van de bescherming van Natura 2000-gebieden

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit wijst Natura 2000-gebieden aan. In ieder besluit tot aanwijzing van een Natura 2000-gebied zijn de instandhoudingsdoelstellingen voor het betreffende gebied beschreven. Daarbij gaat het in ieder geval om instandhoudingsdoelstellingen ten aanzien van de leefgebieden van vogels, voor zover nodig ter uitvoering van de Vogelrichtlijn en/of ten aanzien van habitats en habitats van soorten, voor zover nodig ter uitvoering van de Habitatrichtlijn.

Gedeputeerde staten zijn verplicht zorg te dragen voor het treffen van instandhoudingsmaatregelen ten aanzien van de in de provincie gelegen Natura 2000-gebieden en moeten ook -indien daar aanleiding voor bestaat- passende maatregelen nemen om verslechtering van de kwaliteit van Natura 2000-gebieden te voorkomen. Daarnaast moet er voor ieder Natura 2000-gebied een beheerplan worden opgesteld.

Plan, project of andere handeling?

De Wnb maakt onderscheid in plannen, projecten en andere handelingen. Het verschil tussen een plan enerzijds en project en andere handeling anderzijds is duidelijk: Een plan gaat over het voornemen tot het verrichten van een handeling of om het scheppen van een (planologisch) kader voor een toekomstige handeling. Een project of andere handeling gaat altijd om een daadwerkelijk uit te voeren handeling.

Het verschil tussen een project en een andere handeling is lastiger. Kort gezegd komt het erop neer dat er sprake is van een project in geval van een “fysieke ingreep in het natuurlijk milieu” en dat “activiteiten waarbij geen sprake is van werken of ingrepen die de materiële toestand van een plaats veranderen”, niet kunnen worden aangemerkt als een project. Bouw-, aanleg- of sloopwerkzaamheden zijn bijvoorbeeld wel projecten. Een activiteit waarbij slechts gebruik wordt gemaakt van een bepaalde locatie, zonder dat deze locatie feitelijk wijzigt, kan niet als project worden aangemerkt.

Beoordeling van projecten

Het is verboden zonder vergunning een project uit te voeren dat -gelet op de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied- de kwaliteit van de natuurlijke habitats of habitats van soorten in dat gebied kan verslechteren of een significant verstoring effect kan hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen ([art 2.7 lid 2](#)). Wanneer het een project betreft dat niet direct verband houdt met, of nodig is voor het beheer van een gebied, en dat afzonderlijk of in cumulatie significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, wordt de vergunning pas verleend nadat uit een passende beoordeling is gebleken dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast ([art 2.7 lid 3 onder a](#) en [art 2.8 lid 1](#)). Een uitzondering is een project dat een herhaling of voortzetting is van een ander project, of deel uitmaakt van een ander plan, waarvoor al een passende beoordeling is gemaakt en een nieuwe passende beoordeling geen nieuwe gegevens of inzichten op kan leveren ([art 2.8 lid 2](#)).

Wanneer de zekerheid dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast niet is verkregen, mag de vergunning alleen worden verleend wanneer er geen alternatieve oplossing is, er een dwingende reden van groot openbaar belang wordt gediend en er compenserende maatregelen worden getroffen (de ADC-toets) ([art 2.8 lid 4](#)). Wanneer er sprake is van significante gevolgen voor een prioritair habitat of prioritaire soort en de dwingende reden van groot openbaar belang is een reden van sociale of economische aard, dient in aanvulling op de ADC-toets door de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) een advies gevraagd te worden aan de Europese Commissie voordat de vergunning wordt verleend ([art 2.8 lid 5](#)). De te nemen compenserende maatregelen moeten onderdeel uitmaken de vergunning voor het betreffende project ([art 2.8 lid 7](#)). Een eventueel in te richten compensatiegebied dient de status van Natura 2000-gebied te krijgen ([art 2.8 lid 8](#)).

Bevoegd gezag

Gezien het project een aanpassing van een landelijke spoorweg is het bevoegd gezag binnen dit project het ministerie van LNV. Dit wijkt af van de normale gang van zaken, wanneer Provinciale Staten optreedt als bevoegd gezag. Er geldt hierbij een uitzondering voor tracébesluiten. Op grond van [artikel 13, lid 7](#) van de Tracéwet is [artikel 2.7 tweede lid](#) Wet natuurbescherming niet van toepassing. Er is dan ook geen aparte vergunning nodig. De vaststelling van het Tracébesluit geldt volgens van [artikel 13 lid 7 en 8](#) van de Tracéwet als een goedkeuringsbesluit volgens de Wet natuurbescherming. De staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat kan daarbij het Tracébesluit slechts vaststellen wanneer volgens [artikel 2.8 lid 3](#) Wet natuurbescherming uit de passende beoordeling de zekerheid is verkregen dat er geen significante effecten optreden op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden.

Natuur Netwerk Nederland (NNN)

Landelijk kader

Het Rijk heeft de bepalingen van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (de voormalige Ecologische Hoofdstructuur of EHS) in het Barro vastgelegd. Het Barro stelt regels betreffende het nationaal ruimtelijk beleid. Het bevat regels die de beleidsruimte van andere overheden ten aanzien van de inhoud van ruimtelijke plannen inperken, daar waar nationale belangen dat noodzakelijk achten.

Het Barro dient ervoor te zorgen dat het nationaal ruimtelijk beleid geborgd blijft ([conform art. 10.8 Wet ruimtelijke ordening](#)). De regels uit titel [2.10 'Natuurnetwerk Nederland'](#) van het Barro beperkt de vrijheid van initiatiefnemers ten aanzien van de inhoud van ruimtelijke plannen. Wanneer een ruimtelijk plan van initiatiefnemers in strijd is met de NNN-bepalingen zal het Barro hiervoor randvoorwaarden stellen of het zelfs verbieden. Op grond van het Barro moeten provincies bij provinciale verordeningen de NNN-gebieden aanwijzen en nauwkeurig begrenzen, [art. 2.10.2 Barro](#). Daarnaast moeten de provincies ook de wezenlijke kenmerken en waarden vastleggen, [art. 2.10.3 Barro](#). Het Barro dient de NNN-gebieden te beschermen. Dit betekent dat er geen toestemming mag worden verleend aan ruimtelijke plannen die leiden tot een grote aantasting van de wezenlijke kenmerken of waarden, of tot een grote vermindering van de oppervlakte van of samenhang tussen die gebieden, [art. 2.10.4, eerste lid Barro](#). Echter kent het Barro een ‘Nee, tenzij’-

bepaling. Deze houdt in dat in eerste instantie niet tot uitvoering van het ruimtelijk plan overgegaan mag worden wanneer dit negatieve effecten heeft voor het NNN, tenzij er sprake is van:

1. Groot openbaar belang;
2. Er geen reële alternatieven zijn, en;
3. De negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden, oppervlakten en samenhang wordt beperkt en de overblijvende effecten gelijkwaardig worden gecompenseerd.

Externe werking

Wanneer ruimtelijke plannen in uitvoering treden, dienen deze plannen in overeenstemming te zijn met NNN-bepalingen (titel 2.10 Natuurnetwerk Nederland) van het Barro en aansluitend de provinciale ruimtelijke verordeningen. Bij uitvoering van deze plannen mag geen sprake zijn van grote aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden.

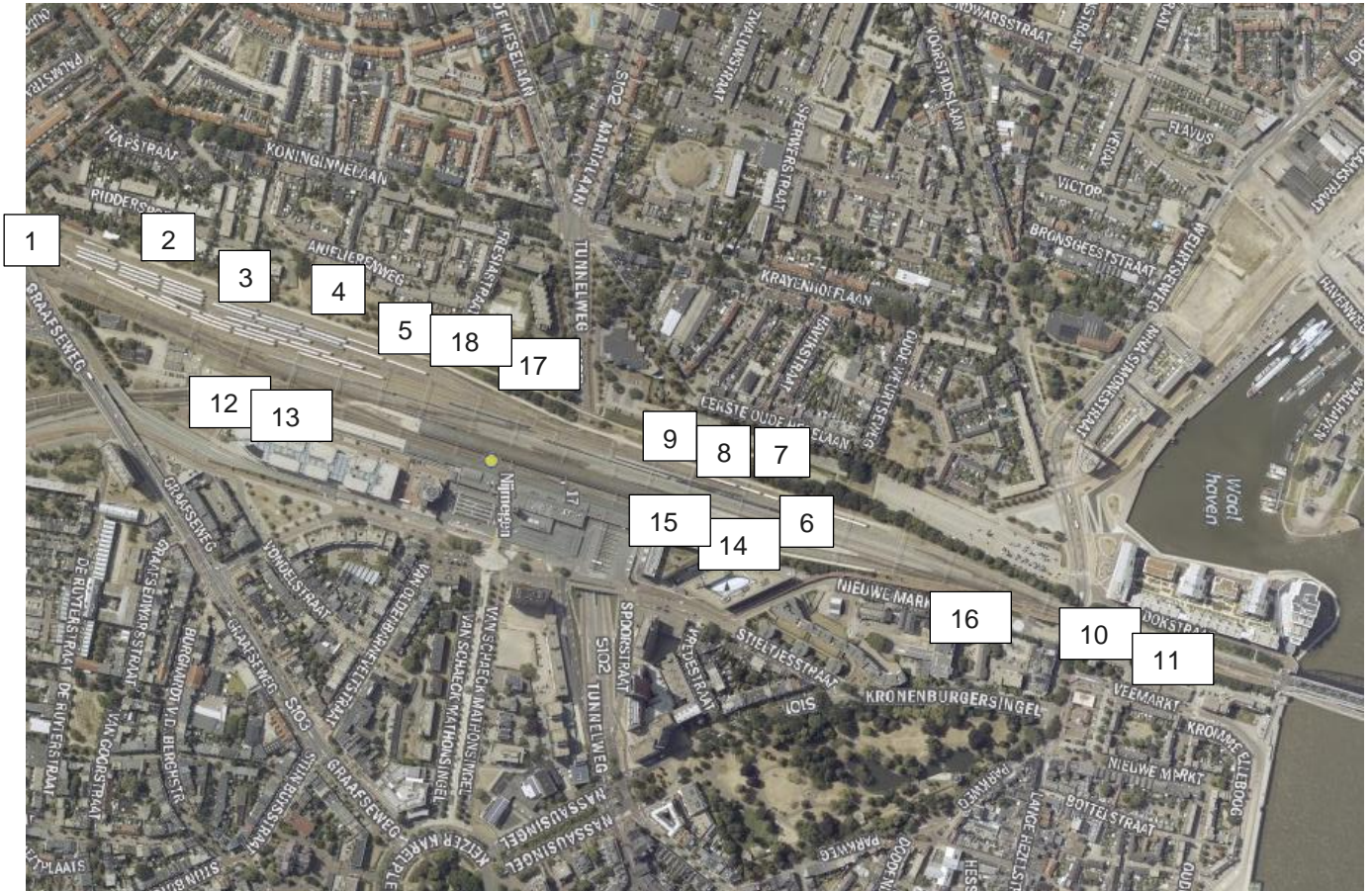
Wanneer deze plannen in strijd zijn met bovengenoemde wet- en regelgeving vindt in beginsel geen doorgang plaats. Het 'Nee, tenzij'-principe kan hier uitzondering op bieden. Deze regels zijn alleen van toepassing op de vastgestelde NNN-gebieden, zoals vastgelegd op de natuurbeheerkaarten van de provincies. Externe werking treedt op wanneer er aantasting aan gebieden ontstaat als gevolg van het uitvoeren van ruimtelijke plannen buiten een NNN-gebied. Deze ruimtelijke plannen kunnen ervoor zorgen dat negatieve effecten aan flora en fauna toegebracht worden. De vraag is nu of deze gebieden óók op grond van titel 2.10 Natuurnetwerk Nederland van het Barro beschermd worden. De wet kent echter geen uitwerking van deze 'externe werking'.

In kamerstuk 2012/13, 30 825, nr. 192 heeft staatssecretaris van Economische zaken, Landbouw en Innovatie vragen beantwoord over 'externe werking'. In het kamerstuk wordt verklaard dat de EHS (nu NNN) geen externe werking heeft. Echter wordt er wel verwezen naar de Wet ruimtelijke ordening en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. In samenhang kunnen deze twee wetten beperkingen opleggen aan activiteiten en functies in aangrenzende gronden.

Het Barro bevat geen bepaling die voorschrijft dat het beschermingsregime van het NNN tevens geldt voor gebieden die buiten het NNN vallen. Provincies kunnen in de ruimtelijke verordening echter wel bepalingen opnemen waarmee externe werking beoordeeld dient te worden. De Provincie Gelderland kent in de provinciale omgevingsvisie geen externe werking. Dit betekent dat wanneer er buiten het NNN ruimtelijke ontwikkelingen plaatsvinden, deze niet getoetst worden aan de betreffende bepalingen van de verordening.

BIJLAGE B. FOTOIMPRESSIE PLANGEBIED

Tijdens het veldbezoek zijn op de verschillende locaties foto's gemaakt. De nummers bij de foto's verwijzen naar de locaties in de eerste foto.

3

4

5

6

7

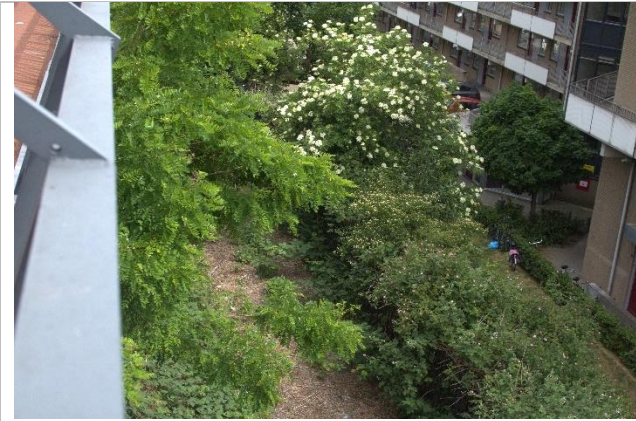
8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

BIJLAGE C. QUICKSCAN SOORTENBESCHERMING

C1. Resultaten bureauonderzoek en veldbezoek

In tabel 4 is per soortgroep weergegeven of, en zo ja welke beschermde soorten mogelijk voorkomen binnen het plangebied. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen het studiegebied (zie figuur 5) en werkterreinen (zie figuur 6). Per soort of soortgroep wordt aangegeven of en zo ja waar deze mogelijk voorkomen.

Daarnaast zijn de mogelijke functie(s) voor de desbetreffende soort op basis van zowel het bureauonderzoek als het veldbezoek weergegeven. In paragraaf 3.1.1 zijn kaarten ingevoegd met daarop waarnemingen (NDFF) en locaties van soorten.

Tabel 5. Voorkomen en functie leefgebied van beschermde soorten binnen het plangebied per relevante soortgroep.

Soortgroep	Aanwezigheid beschermde soorten / geschiktheid habitat	Conclusie
Flora	<p><i>Bureauonderzoek</i> Er zijn waarnemingen bekend van de wilde averuit binnen het studiegebied en werkterrein westzijde spoordijk (NDFF). In 2020 is nader onderzoek naar beschermde plantensoorten uitgevoerd door Ekoza (2020) op het traject Arnhem-Nijmegen. Hierbij is specifiek ook naar wilde averuit gezocht. Hierbij is de soort op het spoorviaduct boven de Tunnelweg ("bekende locatie") bij het Centraal Station Nijmegen gevonden.</p> <p>Op basis van biotoop (Stedelijke omgeving met spoorgebied en begroeide taluds met bramen en bomen) kunnen de volgende soorten voorkomen op basis van verspreidingsgebied: dreps, echte gamander, grote leeuwenklauw, korensla, naakte lathyrus, schubvaren, tengere veldmuur, zandwolfsmelk (verspreidingsatlas.nl).</p> <p><i>Veldbezoek</i> Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde planten aangetroffen. Op basis van de waarnemingen in de NDFF en het direct naastgelegen werkterrein westzijde spoordijk kan niet uitgesloten worden dat de soort voorkomt binnen het plangebied.</p> <p>Exoten: op tenminste twee plekken ten westen van het spoor is de Japanse duizendknoop waargenomen, dit is een invasieve soort die schade kan toebrengen aan bouwwerken.</p>	<p>Studiegebied: De wilde averuit komt voor in het studiegebied.</p> <p>Functie: • Standplaats</p> <p>Werkterrein: De wilde averuit is niet uit te sluiten binnen werkterrein westzijde spoordijk</p> <p>Functie: • Standplaats</p>
Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest	<p><i>Bureauonderzoek</i> Binnen en in de directe omgeving van het studiegebied zijn waarnemingen bekend van broedvogels waarvan de nestplaats gedurende de broedperiode beschermd is zoals koolmees, merel, houtduif, ekster, zanglijster, roodborst, tjiftjaf, kauw en zwarte roodstaart (NDFF).</p> <p><i>Veldbezoek</i> Tijdens het veldbezoek zijn ekster, merel en koolmees waargenomen. Waarvan twee eksters foerageerden binnen werkterrein westzijde spoordijk. De overige waargenomen algemene broedvogels bevonden zich in de omliggende westelijke en oostelijke groenstroken en rondom de perrons. Aanwezigheid van algemene broedvogels in struweel van werkterrein westzijde maaiveld is niet uitgesloten, geschikt als foerageer- en broedgebied.</p>	<p>Studiegebied: Broedvogels zonder jaarrond nest zijn aanwezig binnen het studiegebied met name in groenstroken.</p> <p>Functies: • Broedgebied • Foerageergebied</p> <p>Werkterreinen: Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest komen voor binnen werkterreinen om te foerageren. Binnen werkterrein westzijde maaiveld zijn mogelijke</p>

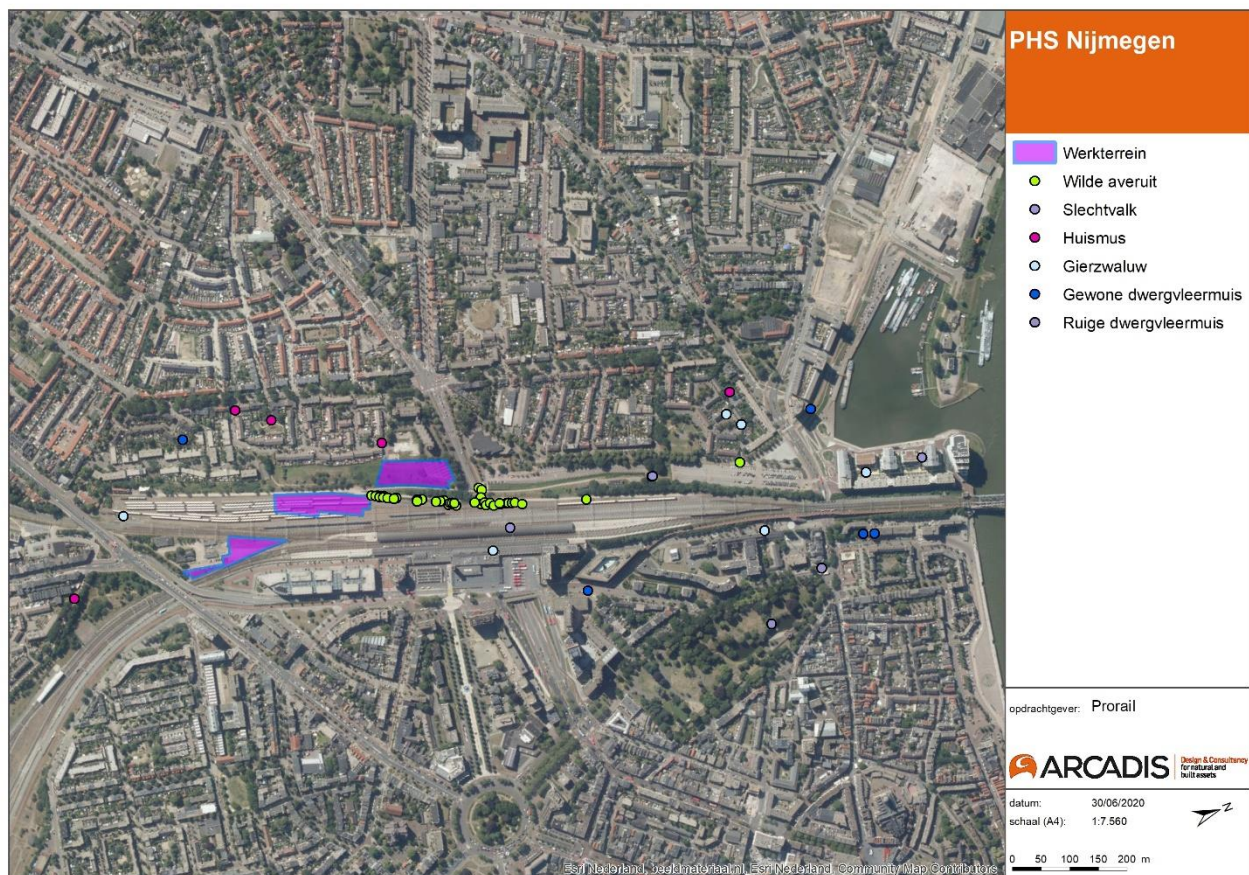
Soortgroep	Aanwezigheid beschermde soorten / geschiktheid habitat	Conclusie
		nesten aanwezig in struiken en bomen. Functies: <ul style="list-style-type: none"> • Broedgebied (bomen en struiken). • Foerageergebied (alle).
Broedvogels met jaarrond beschermd nest	<p><i>Bureauonderzoek</i> Binnen en in de directe omgeving van het studiegebied zijn waarnemingen bekend van huismus, gierzwaluw en slechtvalk (NDFF). Op basis van habitat komen soorten zoals de sperwer mogelijk voor (SOVON).</p> <p><i>Veldbezoek</i> Tijdens het veldbezoek zijn huismussen en overvliegende gierzwaluwen waargenomen, deze waren afkomstig van de in de omliggende westelijke bebouwing. Dit zijn gebouwbewonende soorten die afhankelijk zijn van bebouwing of nestkasten voor een nestplek. Binnen het studiegebied en werkterreinen zijn geen geschikte nestplekken aanwezig voor deze soorten. Aanwezigheid van nestplekken is uitgesloten. De werkterreinen zijn geschikt als foerageergebied voor de huismus dit betreft geen essentieel foerageergebied, er is voldoende alternatief aanwezig in de directe omgeving. De gierzwaluw is niet afhankelijk van een directe omgeving om te foerageren. Tijdens het veldbezoek is geen slechtvalk of nest waargenomen. De slechtvalk bouwt zelf geen nest, maar broedt op richel van kantoorgebouwen of torens, in een nis, nestkast of oud kraaiennest. Aanwezigheid van een nest binnen werkterreinen is uitgesloten. De slechtvalk kan foerageren binnen het studiegebied en werkterreinen, het betreft geen essentieel foerageergebied gezien voldoende alternatief aanwezig is in de directe omgeving. De sperwer broedt in bomen, de westelijke en oostelijke groenstroken zijn mogelijk geschikt. Alleen het werkterrein westzijde maaiveld bevat bomen, hierin zijn geen nesten aanwezig. Broedplekken zijn dan ook uitgesloten binnen de werkterreinen. De sperwer kan incidenteel foerageren binnen de werkterreinen, dit betreft geen essentieel foerageergebied gezien voldoende alternatief aanwezig is in de directe omgeving.</p>	<p>Studiegebied: De huismus, slechtvalk en sperwer gebruiken het studiegebied mogelijk als foerageergebied. de sperwer en slechtvalk gebruiken het studiegebied mogelijk als broedgebied.</p> <p>Functies:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Broedgebied • Foerageergebied. <p>Werkterrein: De huismus, slechtvalk en sperwer gebruiken werkterreinen mogelijk als foerageergebied. Dit betreft geen essentieel foerageergebied.</p> <p>Werkterreinen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle <p>Functies:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Foerageergebied, niet essentieel.
Grondgebonden zoogdieren	<p><i>Bureauonderzoek</i> Binnen het studiegebied en in de directe omgeving zijn waarnemingen bekend van de vos en egel (NDFF). Verder komen algemene soorten zoals veldmuis, huisspitsmuis mogelijk voor (verspreidingsatlas.nl, zoogiervereniging.nl).</p> <p><i>Veldbezoek</i> Tijdens het veldbezoek zijn geen grondgebonden zoogdieren of sporen hiervan waargenomen. De groenstrook naast het westelijk schouwpad en de groenstrook ten noordoosten van het studiegebied zijn geschikt voor de bovengenoemde soorten als leef- en foerageergebied. De groenstrook grenst aan werkterrein westzijde maaiveld, dit werkterrein is geschikt voor de bovengenoemde muizensoorten als leef- en foerageergebied. Incidenteel kunnen soorten zoals de egel en vos hier foerageren. Dit betreft geen essentieel</p>	<p>Studiegebied: Algemene grondgebonden zoogdieren zijn niet uit te sluiten binnen het studiegebied. Met name in de groenstructuren.</p> <p>Functie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leefgebied • Foerageergebied <p>Werkterrein: Soorten zoals de veldmuis en huisspitsmuis zijn niet</p>

Soortgroep	Aanwezigheid beschermde soorten / geschiktheid habitat	Conclusie
	foerageergebied gezien voldoende alternatief aanwezig is in de directe omgeving.	uit te sluiten binnen alle werkterreinen. Voor zowel foerageer- als leefgebied. De vos en egel kunnen incidenteel voorkomen binnen werkterrein westzijde om te foerageren. Dit betreft geen essentieel foerageergebied. Functie: <ul style="list-style-type: none"> • Foerageergebied, niet essentieel.
Eekhoorn	<p><i>Bureauonderzoek</i> Op basis van verspreidingsgebied en biotoop kan de eekhoorn voorkomen (verspreidingsatlas.nl, zoogiervereniging.nl).</p> <p><i>Veldbezoek</i> De eekhoorn kan voorkomen in de groenstroken binnen het studiegebied. Daarnaast kan de soort incidenteel het werkterrein westzijde maaiveld doorkruisen, het maakt echter geen deel uit van leefgebied of essentieel foerageergebied voor deze soort. Het gebrek aan vrucht- of zaaddragende bomen en nesten, maken het werkterrein westelijk maaiveld ongeschikt als foerageergebied. Er zijn geen verblijfplekken aangetroffen, leefgebied is dus uitgesloten.</p>	<p>Studiegebied: De eekhoorn kan niet uitgesloten worden binnen het studiegebied (groenstroken).</p> <p>Functie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leefgebied • Foerageergebied <p>Werkterrein: De eekhoorn kan incidenteel binnen het werkterrein westzijde maaiveld voorkomen, het betreft geen leef- of essentieel foerageergebied.</p> <p>Functie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Incidenteel als beweegroute, niet essentieel.
Marterachtigen	<p><i>Bureauonderzoek</i> Binnen het studiegebied en in de directe omgeving zijn geen waarnemingen bekend van marterachtigen (NDFF). Op basis van verspreidingsgebied kunnen marterachtigen zoals de steenmarter, bunzing en boommarter voorkomen. Boommarters komen voor in Kronenburgerpark, wat op korte afstand ligt van het plangebied. Steenmarters en bunzing komen voor in de stad Nijmegen (verspreidingsatlas.nl, zoogdiervereniging.nl).</p> <p><i>Veldbezoek</i> Tijdens het veldbezoek zijn geen marterachtigen of sporen hiervan waargenomen. De westelijke en oostelijke groenstroken binnen het studiegebied vormen geschikt leef- en foerageergebied voor marterachtigen.</p> <p>Marterachtigen kunnen incidenteel voorkomen op het werkterrein westelijk maaiveld om te foerageren, dit betreft geen essentieel foerageergebied gezien voldoende alternatief in de directe omgeving aanwezig is.</p>	<p>Studiegebied: Marterachtigen zijn niet uit te sluiten binnen de het studiegebied, met name in de groenstroken.</p> <p>Functie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leefgebied • Foerageergebied <p>Werkterrein: Marterachtigen kunnen incidenteel voorkomen binnen het werkterrein westzijde maaiveld, het betreft geen leef- of essentieel foerageergebied.</p>

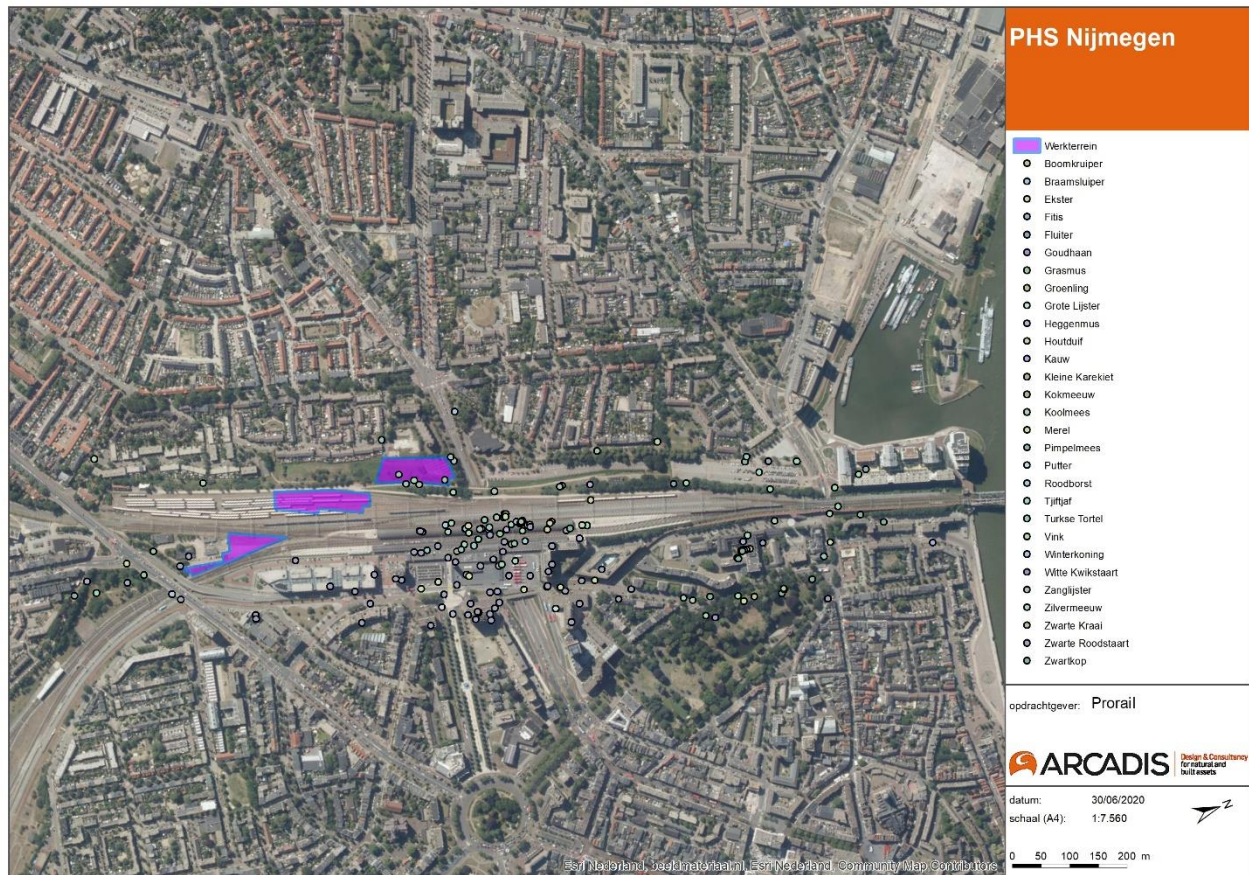
Soortgroep	Aanwezigheid beschermde soorten / geschiktheid habitat	Conclusie
		Functie: <ul style="list-style-type: none"> Incidenteel als foerageergebied.
Vleermuizen	<p><i>Bureauonderzoek</i> Binnen het plangebied en in de directe omgeving zijn waarnemingen bekend van gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis (NDFF). Verder komen op basis van verspreidingsgegevens mogelijk soorten zoals de laatvlieger, rosse vleermuis en gewone grootoorvleermuis voor (verspreidingsatlas.nl, zoogdiervereniging.nl).</p> <p><i>Veldbezoek</i> De groenstructuren met oude bomen (met spleten en holten) kunnen dienen als verblijfplek voor boombewonende vleermuizen zoals de ruige dwergvleermuis en rosse vleermuis. De bomen op de werkterreinen die eventueel gekapt worden, herbergen géén potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen. De groenstructuren kunnen gebruikt worden als vliegrouete en foerageergebied voor alle hier boven genoemde vleermuissoorten. Incidenteel kunnen alle werkterreinen gebruikt worden als foerageergebied, dit betreft geen essentieel foerageergebied gezien voldoende alternatief in de directe omgeving aanwezig is.</p>	<p>Studiegebied: Vleermuizen zijn niet uit te sluiten binnen het studiegebied. De groenstroken kunnen dienen als vliegrouete, foerageergebied. Volwassen bomen met spleten en holten kunnen dienen als verblijfplek.</p> <p>Functie:</p> <ul style="list-style-type: none"> Leefgebied Foerageergebied <p>Werkterrein: Vleermuizen gebruiken alle werkterreinen mogelijk als foerageergebied, dit betreffen geen essentiële foerageergebieden. Verblijfplaatsen zijn hier niet aanwezig.</p> <p>Functies:</p> <ul style="list-style-type: none"> Foerageergebied, niet essentieel.
Reptielen	<p><i>Bureauonderzoek</i> In de omgeving van de complexen zijn geen waarnemingen bekend van reptielen (NDFF). Door het ontbreken van leefgebied voor reptielen binnen het plangebied en de directe omgeving zijn reptielen op voorhand uitgesloten (RAVON).</p> <p><i>Veldbezoek</i> De directe omgeving van het plangebied bestaat grotendeels uit bestrating of intensief beheerde tuinen en plantsoenen en vormt daarom geen geschikt landhabitat van reptielen.</p>	Beschermde soorten reptielen komen niet voor in het plangebied.
Amfibieën	<p><i>Bureauonderzoek</i> Binnen de directe omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van de gewone pad. Op basis van verspreidingsgebied komen algemene amfibieënsoorten zoals de bruine kikker en kleine watersalamander mogelijk voor in de directe omgeving (NDFF, RAVON).</p> <p><i>Veldbezoek</i> Binnen het studiegebied kunnen incidenteel amfibieën voorkomen. Het betreft geen essentieel leef- of foerageergebied gezien geschikt landhabitat en poelen</p>	<p>Studiegebied: Amfibieën kunnen incidenteel voorkomen binnen het studiegebied. Geen geschikt leef- of foerageergebied is aanwezig.</p> <p>Werkterrein:</p>

Soortgroep	Aanwezigheid beschermde soorten / geschiktheid habitat	Conclusie
	ontbreken. Binnen de werkterreinen is geen geschikt landhabitat aanwezig voor amfibieën. Het voorkomen van amfibieën is dan ook uitgesloten	Voorkomen van amfibieën binnen de werkterreinen is uitgesloten.
Vissen	<i>Bureauonderzoek</i> Door het ontbreken van oppervlaktewater binnen het plangebied is aanwezigheid van beschermde vissen op voorhand uitgesloten.	Voorkomen van vissen binnen de werkterreinen is uitgesloten.
Ongewervelden	<i>Bureauonderzoek</i> Er zijn geen waarnemingen bekend van beschermde ongewervelden binnen en in de directe omgeving van de plangebieden (NDFF). Algemene soorten kunnen voorkomen. <i>Veldbezoek</i> Tijdens het veldbezoek is het icarusblauwtje, een algemene soort, waargenomen nabij werkterrein westzijde spoordijk op bramenstruiken. Door het ontbreken van kruidenrijke schraalgraslanden en geschikt oppervlaktewater is de aanwezigheid van beschermde ongewervelden uitgesloten.	Voorkomen van beschermde ongewervelden is uitgesloten.

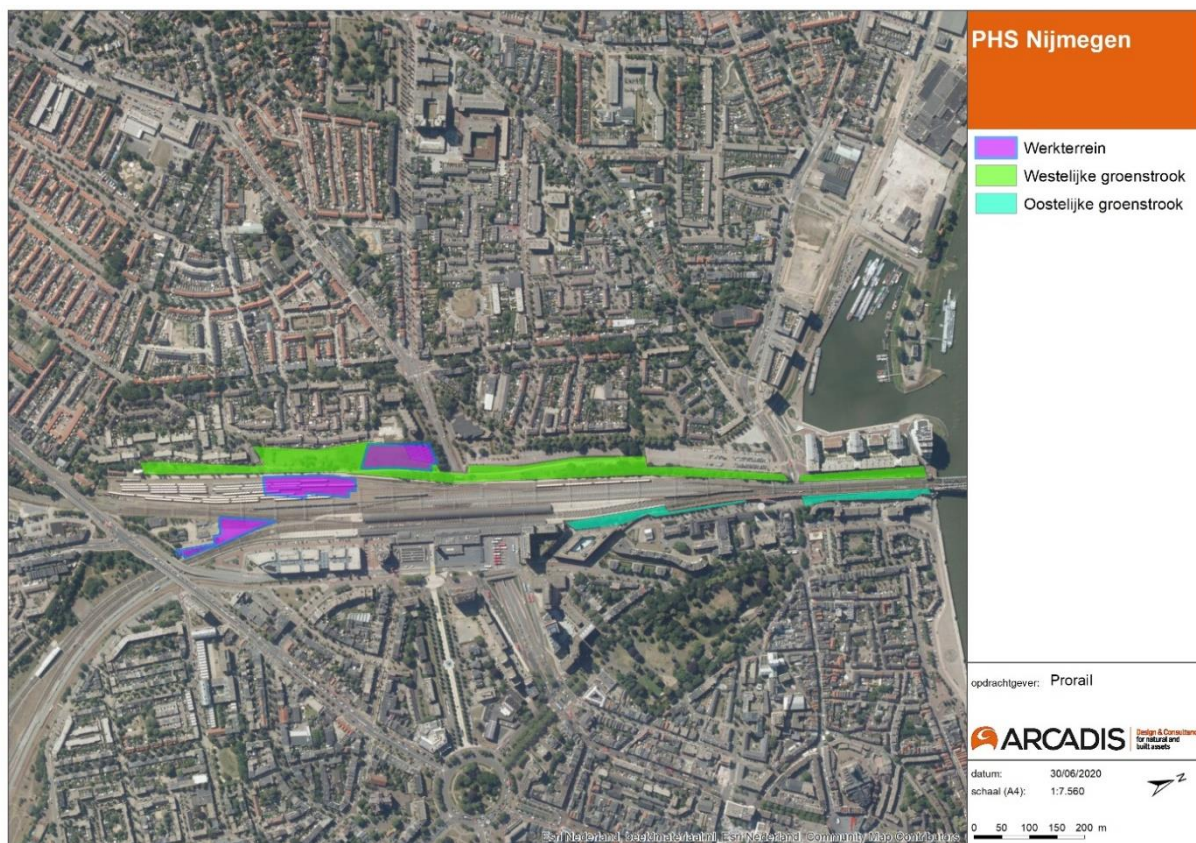
In Figuur 11 zijn de locaties van waargenomen beschermde soorten (NDFF) weergegeven en mogelijk geschikte groenstructuren/bomenrijen (quickscan). Figuur 12 geeft het voorkomen van algemene broedvogels zonder jaarrond beschermd nest weer; Figuur 13 geeft geschikte groenstroken weer voor beschermde soorten; Figuur 14 geschikte broedlocaties voor sperwer.

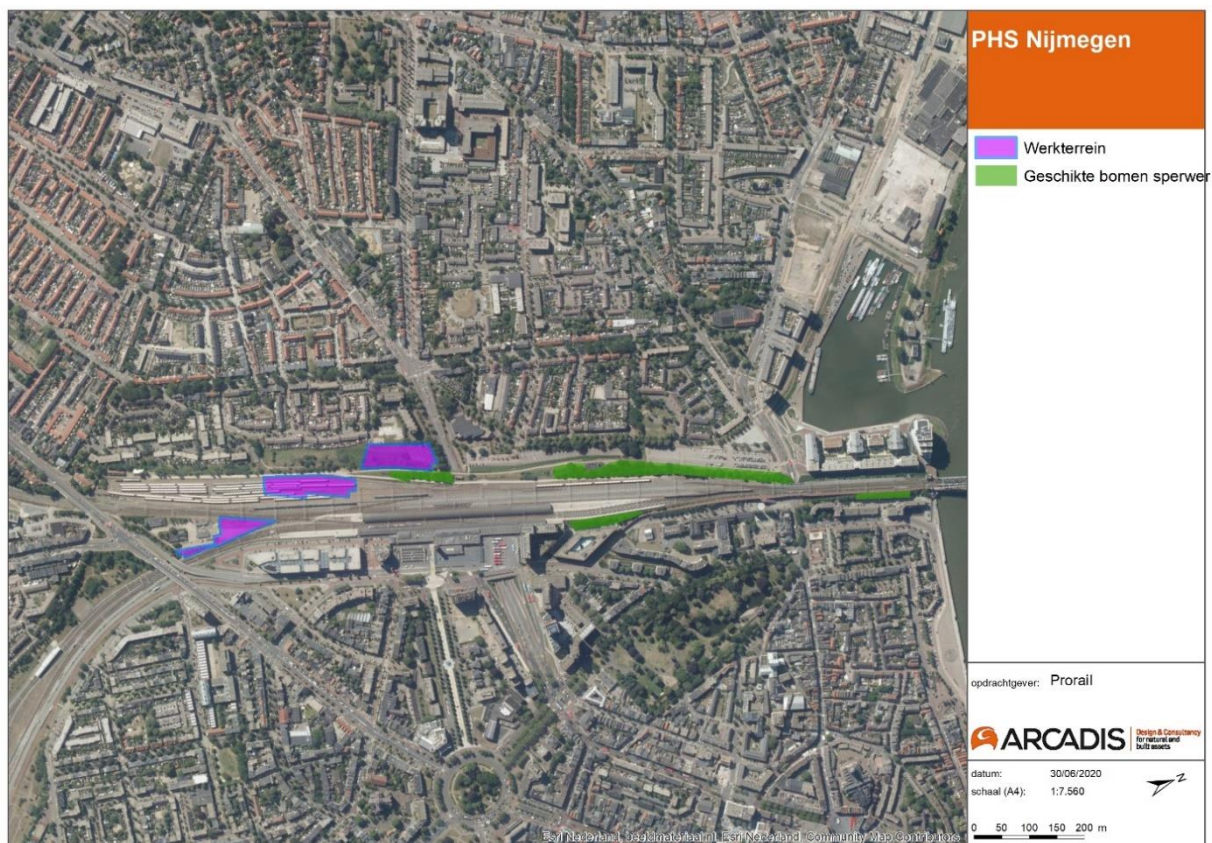
Figuur 11. Voorkomen van streng beschermde soorten binnen het studiegebied en de directe omgeving in relatie tot de werkterreinen.

Figuur 12. Voorkomen van broedvogels zonder jaarrond beschermd nest in en rond het studiegebied, in relatie tot de werkterreinen.

Figuur 13. Potentieel geschikte groenstructuren voor verschillende soorten.

Figuur 14. Potentieel geschikte bomenrijen voor de sperwer.

C2. Effectbeschrijving

Hieronder is per (mogelijk) voorkomende soortgroep (op basis van paragraaf 3.1) een beschrijving gegeven van mogelijke effecten als gevolg van de voorgenomen ontwikkelingen. Daarbij is onderscheid gemaakt in tijdelijke (tijdens de bouwwerkzaamheden) en permanente effecten (realisatie) en wordt rekening gehouden met de volgende typen negatieve effecten:

- Ruimtebeslag: permanent verlies van groeiplaats of leefgebied.
- Verstoring: tijdelijke verstoring door geluid/ trilling/optisch van aanwezige beschermde soorten.
- Doden en verwonden: permanent aantasten van aanwezige individuen.
- Vernietiging: permanent aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen, groeiplaats of leefgebied.

Er geldt een vrijstelling voor de binnen het plangebied algemeen voorkomende soorten grondgebonden zoogdieren (zoals konijn, vos, veldmuis en egel) en algemeen voorkomende amfibieën (bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander), zie Hoofdstuk 2. Voor deze soorten geldt de zorgplicht zie verder paragraaf 3.5. Voor de soorten in tabel 5 is een tijdelijk of permanent effect te verwachten en is een toetsing Wnb vereist, zie paragraaf 3.4.

Tabel 6. Effecten per soortgroep als gevolg van werkzaamheden.

Soortgroep	Mogelijke effecten	Toetsing vereist
Flora	De werkzaamheden leiden mogelijk tot permanent negatieve effecten in de vorm van vernielen of beschadigen van planten en groeiplaatsen binnen het werkterrein westzijde spoordijk.	Ja
Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest	De werkzaamheden (verwijderen struweel) binnen het werkterrein westzijde maaiveld gedurende het broedseizoen leiden mogelijk tot permanente negatieve effecten. Het gaat hierbij om het doden en/of verwonden van aanwezige individuen, vernielen of beschadigen van nestplaatsen, eieren of legsel van broedvogels. Tijdelijke negatieve effecten binnen dit werkterrein zijn mogelijk in de vorm van verstoring door werkzaamheden.	Ja
Broedvogels met jaarrond beschermd nest	De werkzaamheden leiden mogelijk tot tijdelijke negatieve effecten in de vorm van aantasting van foerageergebied van de huismus, sperwer en slechtvalk. Er is echter voldoende alternatief foerageergebied aanwezig in de directe omgeving.	Nee
Grondgebonden zoogdieren	De werkzaamheden leiden mogelijk tot permanent negatieve effecten in de vorm van het verwonden en doden van soorten zoals de huisspitsmuis, veldmuis, egel en vos. Deze soorten zijn vrijgesteld door LNV, hiervoor is de zorgplicht van toepassing. Tijdelijk negatieve effecten op alle grondgebonden zoogdieren in de vorm van verstoring door de werkzaamheden.	Nee
Eekhoorn	De werkzaamheden (verwijderen struweel) binnen werkterrein westzijde maaiveld leiden mogelijk tot verstoring van de eekhoorn. Het betreft geen essentieel leef- of foerageergebied, voldoende alternatief is aanwezig.	Nee
Marterachtigen	De werkzaamheden leiden mogelijk tot tijdelijke negatieve effecten in de vorm van verstoring van foerageergebied. Het betreft geen essentieel leef- of foerageergebied, voldoende alternatief is aanwezig. Deze soorten zijn vrijgesteld door LNV, hiervoor is de zorgplicht van toepassing.	Nee
Vleermuizen	De werkzaamheden leiden mogelijk tot tijdelijke negatieve effecten in de vorm van verstoring van foerageergebieden door het gebruik van kunstverlichting tijdens nachtelijke werkzaamheden. Dit betreft echter geen essentiële foerageergebieden, aangezien voldoende alternatief foerageergebied aanwezig is in de directe omgeving.	Nee

C3. Effectbeoordeling en toetsing

In de tabellen 7 en 8 is op basis van de effectbeschrijving in de vorige paragraaf aangegeven welke verbodsbepalingen van de Wnb mogelijk worden overtreden als gevolg van de werkzaamheden. Hierbij is onderscheid gemaakt in de beschermingscategorieën zoals deze in de Wnb worden aangehouden, namelijk: Vogel- en Habitatrichtlijnsoorten en Andere soorten. In tabel 6 is per soort/soortgroep opgenomen tot welke beschermingscategorie deze behoort:

Tabel 7. Beschermingscategorie van de relevante soorten.

Beschermingscategorie	Soort/ soortgroep
Vogelrichtlijnsoorten	Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest
Andere soorten	Wilde averuit
Andere soorten met vrijstelling	Veldmuis, huisspitsmuis, egel en vos

Onder LNV geldt een vrijstelling voor algemeen voorkomende soorten, zie Hoofdstuk 2. Deze zijn hieronder daarom niet meegenomen. Voor deze soorten geldt de zorgplicht, zie verder in Paragraaf 3.5.

Vogelrichtlijnsoorten

Tabel 8. Mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.1 ten aanzien van soorten van de Vogelrichtlijn.

Soort	Lid 1	Lid 2	Lid 3	Lid 4	Als gevolg van
Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest (nestplaats gedurende het broedseizoen beschermd)	X	X	-	-	Verwijderen van bomen en struweel binnen het broedseizoen.
Het is verboden om: Lid 1: te doden of te vangen; Lid 2: opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen; Lid 3: eieren te rapen en deze onder zich te hebben; Lid 4: opzettelijk te verstoren; verstoring toegestaan indien niet van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding. Lid 5: Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.					

Er is mogelijk sprake van overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.1. Omdat binnen het plangebied mogelijke nestlocaties aanwezig zijn voor algemene broedvogels, kan sprake zijn van overtreding van art. 3.1 lid 1 en 2. Gezien de werkzaamheden is het rapen van eieren niet aan de orde en daarom is art. 3.1 lid 3 van de Wnb niet van toepassing. Gezien in de omgeving van de locatie voldoende alternatief leefgebied aanwezig is hebben de werkzaamheden geen invloed op de wezenlijke staat van instandhouding van deze soorten. Er is dan ook geen sprake van overtreding van art. 3.1 lid 4 van de Wnb volgens art. 3.1 lid 5 van de Wnb dat zegt dat "verstoring is toegestaan indien niet van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding".

Andere soorten

Tabel 9. Mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.10 lid 1 ten aanzien van andere soorten.

Soort	a	b	c	Als gevolg van
Wilde averuit	-	-	X	Werkzaamheden zoals grondverzetting, ruimen van sporen en aanleg nieuwe perrons.
Het is verboden om: a: opzettelijk te doden of te vangen; b: vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen c: opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen				

De wilde averuit en groeiplaatsen van deze soort worden mogelijk ontworteld of vernietigd door de werkzaamheden. Hierdoor is sprake van overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.10 lid 1c.

C4. Mitigerende maatregelen

Op basis van de quickscan is de aanwezigheid van de wilde averuit en algemene broedvogels niet uit te sluiten binnen het werkterrein westzijde spoordijk. Omdat bij uitvoering van de werkzaamheden sprake kan zijn van overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb, moeten maatregelen genomen worden, deze worden hier kort per soortgroep behandeld.

Naast het nemen van mitigerende maatregelen dient alvorens en tijdens de werkzaamheden conform een ecologisch werkprotocol (EWP) gewerkt te worden. Dit om mogelijke negatieve effecten op beschermde soorten en daarmee overtredingen van verbodsbepalingen Wnb te voorkomen. Dit EWP dient op de bouwlocatie aanwezig te zijn en bekend te zijn bij het uitvoerend personeel. Een erkend ecooloog zal gedurende het bouwproces langs komen om vast te stellen dat volgens het EWP en een eventueel afgegeven ontheffing gewerkt wordt. Na oplevering zal de betrokken ecooloog hier een verklaring over opstellen.

Algemene maatregelen (zorgplicht)

De Wnb kent een algemene zorgplicht (Artikel 1.11 Wnb). Dit betekent dat zorgvuldig met aanwezige beschermde en niet-beschermde soorten planten en dieren moet worden omgegaan. Hiervoor moeten de volgende maatregelen worden genomen:

- Maai en/of snoei voorafgaand aan de werkzaamheden de nog aanwezige vegetatie in het werkgebied kort en houd deze kort totdat de werkzaamheden zijn afgerond. Hierdoor wordt het voor grondgebonden zoogdieren minder aantrekkelijk om te verblijven in deze zone tijdens de werkzaamheden. Houd hierbij wel rekening met het broedseizoen.
- Voer de werkzaamheden rustig uit en op een dusdanige manier dat dieren niet ingesloten raken. Op deze manier zijn dieren in de gelegenheid om te vluchten naar andere leefgebieden.

Wilde averuit

- De werkzaamheden op en rondom het spoorgebied hebben invloed op groeiplaatsen van wilde averuit. Maatregelen volgen uit het ten behoeve van een ontheffingaanvraag Wet natuurbescherming op te stellen activiteitenplan.

Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest

- De nesten van algemene broedvogels zijn gedurende de broedperiode beschermd. Voer daarom werkzaamheden buiten het broedseizoen uit. Het broedseizoen loopt ongeveer van 15 maart tot 15 juli, maar kan afhankelijk van het weer en andere factoren verschuiven.
- Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen te werken, dienen geschikte broedlocaties voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt te worden gemaakt en gehouden. Verwijder begroeiing om het aantal geschikte broedlocaties te minimaliseren.
- Indien werkzaamheden starten binnen het broedseizoen, dient door een deskundig ecooloog onderzocht te worden of broedende vogels ter plaatse aanwezig zijn.

C5. Effectbeoordeling inclusief maatregelen

Op basis van het bureau- en veldonderzoek is vastgesteld dat beschermde soorten mogelijk voorkomen binnen en/of in de directe omgeving van het plangebied. Door toepassen van mitigerende maatregelen en rekening te houden met de zorgplicht (zie vorige paragraaf) kan het grootste deel van de negatieve gevolgen voor beschermde soorten voorkomen of beperkt worden. Het toepassen van deze maatregelen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden is niet vrijblijvend.

Voor beschermde de wilde averuit is het nemen van mitigerende maatregelen mogelijk onvoldoende effectief om negatieve effecten op deze soort te voorkomen. Voor deze soort dient op grond van het door Ekoza (2020) uitgevoerde soortgericht onderzoek een activiteitenplan te worden opgesteld ten behoeve van een aanvragen ontheffing Wet natuurbescherming. Deze ontheffing dient te zijn verkregen voordat met de werkzaamheden voor werkterrein westzijde spoordijk gestart kan worden.

COLOFON

NMP-ARC-02-09-RP-UV-0002 DEELRAPPORTAGE OTB/MER ECOLOGIE
PHS NIJMEGEN EN WESTENTREE

KLANT

ProRail

AUTEUR

Stefan van den Akker

PROJECTNUMMER

E07051.000156

ONZE REFERENTIE

D10010626:123

DATUM

12 mei 2021

STATUS

Definitief

GECONTROLEERD DOOR

Hans Hollander
Projectmanager Natuur & Biodiversiteit

VRIJGEGEVEN DOOR

Martin Blikman
Project manager

Arcadis Nederland B.V.

Postbus 1018
5200 BA 's-Hertogenbosch
Nederland
+31 (0)88 4261 261

www.arcadis.com